

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ

ANABİLİM DALI

YÜKSEK
LİSANS
TEZİ

OKÇULUK BRANŞINDA KADET, GENÇ VE
BÜYÜK YAŞ KATEGORİLERİNDE DURUMLUK
VE SÜREKLİ KAYGI DÜZEYLERİNİN SPORTİF
BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

ÖYKÜ BEGÜM ÇORBA

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ

BİLİM DALI

Antalya, 2024

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ PROGRAMI

TEZLİ YÜKSEK LİSANS

OKÇULUK BRANŞINDA KADET, GENÇ VE BÜYÜK YAŞ
KATEGORİLERİNDE DURUMLUK VE SÜREKLİ KAYGI
DÜZEYLERİNİN SPORTİF BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Öykü Begüm ÇORBA

Danışman:

Doç. Dr. Mustafa ALTINKÖK

Antalya, 2024

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katılacağımı bildiririm.

06/02/2024

Öykü Begüm ÇORBA

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Öykü Begüm Çorba'nın bu çalışması 06/05/2023 tarihinde jürimiz tarafından **Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi** Ana Bilim Dalı **Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi** Tezli Yüksek Lisans Programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak **oy birliği** ile kabul edilmiştir

İMZA

Başkan : Prof. Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ

Aksaray Üniversitesi

Spor Bilimleri Fakültesi

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi

Üye : Doç. Dr. Ömer Özer

Bandırma Onyedİ Eylöl Üniversitesi

Spor Bilimleri Faköltesi

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi

Üye (Danışman) : Doç. Dr. Mustafa ALTINKÖK

Akdeniz Üniversitesi

Spor Bilimleri Faköltesi

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI: Okçuluk Branşında Kadet, Genç Ve Büyük Yaş Kategorilerinde Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Sportif Başarıya Etkisinin İncelenmesi

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görölmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun Tarihli ve Sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

TEŞEKKÜR

Antalya’da yapılmış olan milli takım seçme yarışması sırasında yarışmakta olan sporcuların durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin yerinde belirlenmesi amaçlanmış ve literatürdeki boşluğun doldurulması ümit edilmiştir. Araştırma boyunca deneyimlerini benimle paylaşan ve motive eden Doç. Dr. H.Tolga ESEN’e ve bilgisiyle bana yol göstererek tezimi sonuçlandırmamda büyük katkısı olan Doç. Dr. Mustafa ALTINKÖK’e teşekkürü bir borç biliyorum. Çalışmamı bu süreçte ve hayatımın her alanında bana hep inanan, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen annem Vildan ERGEÇ ve babam Erhan ERGEÇ ile bilgileri doğrultusunda bana hep yol gösteren, ilerlememdeki en büyük destekçim olan sevgili eşim Yusuf ÇORBA’ya armağan ediyorum.

Öykü Begüm ÇORBA
Antalya, 2024

ÖZET

**OKÇULUK BRANŞINDA KADET, GENÇ VE BÜYÜK YAŞ
KATEGORİLERİNDE DURUMLUK VE SÜREKLİ KAYGI
DÜZEYLERİNİN SPORTİF BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ**

ÇORBA, Öykü Begüm

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı

Doç. Dr. Mustafa ALTINKÖK

2024

Bu araştırma ile kadet, genç ve büyük yaş kategorilerindeki okçuluk sporcularının genel ve durumluk kaygı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenip kaygı düzeylerine olan etkisini belirleyip karşılaştırmak ve sportif başarıları üzerinde herhangi bir anlamlı farklılık olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır.

Araştırmada betimsel araştırma deseninin genel tarama desenlerinden ölçek yöntemi kullanılarak veriler toplanmıştır. Araştırma grubunu, 2023 yılında uluslararası bir yarışma öncesi Antalya’da gerçekleştirilen milli takım seçmelerine katılan ve yarışan 31’i kadın, ve 38’i erkek olmak üzere toplam 69 okçuluk sporcusu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak 1970 yılında Spielberger, Luschene ve Gorsuch tarafından geliştirilmiş, 1985 yılında ise geçerlilik ve güvenirlilik çalışmaları ve Türkçe’ye uyarlaması Öner ve Le Compte tarafından yapılan “Durumluk ve Sürekli Kaygı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin, Durumluk kaygı ölçeğinin Cronbach’s Alpha güvenirlik indeksi $\alpha=0,856$ iken Sürekli kaygı ölçeğine ilişkin Cronbach’s Alpha güvenirlik indeksi $\alpha=0,765$ olarak elde edilmiştir. Yine ölçeğin, test tekrar test güvenirliği yöntemiyle Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu hesaplanmış sürekli kaygı ölçeği için .71 ile .86 , durumluk kaygı ölçeği için .26 ile .68 arasında bulunmuştur.

Toplanan verilerin istatistiksel analizleri SPSS paket programı ile yapılmıştır. Verilerin analizinde istatistik yöntemlerinden olan frekans, yüzde dağılımları alınmış, değişkenler normal dağılım sergilediği ve homojenlik koşulları sağlandığı için parametrik testler kullanılmıştır. Parametrik testlerden, ikili gruplar için t-testi ve çoklu gruplar için ise Anova Testi uygulanmıştır. Başarı düzeyi ile bazı sosyo-demografik özellikler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacı ile çapraz tablo analizi yapılarak Ki-Kare testi uygulanmış ve istatistiksel anlamlılık için 0,05 anlamlılık düzeyi referans alınmıştır.

Araştırma sonucuna göre, okçuluk sporcularının sürekli ve durumluk kaygıları cinsiyet, yaş, yay klasmanı, spor yaşı, eğitim durumu, yarıştığı yay kategorisi, gelir durumlarına göre kaygı düzeyleri belirlenmiş ve kaygı düzeyi açısından Antalya’da Okçuluk Milli Takım

Seçmesi sırasında yapılan ankette hipotez testleri için cinsiyet dışında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Bulunan anlamlı farklılık göz önünde bulundurulduğunda kadın okçuluk sporcularının erkek okçuluk sporcularına oranla daha yüksek kaygı düzeylerine sahip oldukları bulunmuştur. Yine durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri ile başarı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Okçuluk, Durumluk Kaygı Düzeyi, Sürekli Kaygı Düzeyi, Sportif Başarı

ABSTRACT
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF STATE AND TRAIT
ANXIETY LEVELS ON SPORTS SUCCESS IN CADET, YOUTH
AND SENIOR AGE CATEGORIES IN ARCHERY

ÇORBA, Öykü Begüm

Physical Education and Sports Education Department

Assoc. Instructor Member Mustafa ALTINKÖK

2024

The aim of this research is to examine the general and state anxiety levels of archery athletes in the young, cadet and older age categories in terms of some variables, to determine and compare their effects on their anxiety levels and to reveal whether there is any significant difference on their sports success.

In the research, data were collected using the survey method from the general survey patterns of the descriptive research design. The group of the research consists of a total of 69 archery athletes, 31 women and 38 men, who participated and competed in the national team selections held in Antalya before an international competition in 2023. The "State and Trait Anxiety Scale", which was developed by Spielberger, Lushene and Gorsuch in 1970, and whose validity and reliability studies and adaptation to Turkish were carried out by Öner and Le Compte in 1985, was used as the data collection tool in the study. While the Cronbach's Alpha reliability index of the state anxiety scale was $\alpha=0.856$, the Cronbach's Alpha reliability index of the trait anxiety scale was obtained as $\alpha=0.765$. Again, the Pearson Product Moment Correlation of the scale was calculated using the test-retest reliability method and was found to be between .71 and .86 for the trait anxiety scale and .26 to .68 for the state anxiety scale.

Statistical analysis of the collected data was made with the SPSS package program. In the analysis of the data, frequency and percentage distributions, which are statistical methods, were taken and parametric tests were used because the variables exhibited normal distribution and homogeneity conditions were met. Among the parametric tests, t-test was applied for double groups and Anova Test was applied for multiple groups. In order to determine whether there is a significant relationship between the success level and some socio-demographic characteristics, a cross-table analysis was performed and the Chi-Square test was applied, and the 0.05 significance level was taken as reference for statistical significance.

According to the results of the research, archery athletes' trait and state anxiety levels were determined according to their gender, age, bow classification, sports age, education level, bow category in which they competed, income status, and in terms of anxiety level, the survey conducted during the Archery National Team Selection in Antalya was used for hypothesis tests. No significant difference was found other than gender. Considering the significant difference, it was found that female archery athletes had higher anxiety levels than male archery athletes. Again, no significant relationship was found between state and trait anxiety levels and success.

Key Words: Archery, State Anxiety Level, Trait Anxiety Level, Sports Success

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iv
TABLolar DİZİNİ.....	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xii
KISALTMALAR.....	xiii

BÖLÜM I

GİRİŞ.....	1
1.1.Araştırmanın Amacı.....	3
1.2.Araştırmanın Önemi.....	3
1.3.Problem Durumu.....	3
1.4.Alt Problemler.....	4
1.5.Denenceler.....	4
1.6.Kapsam ve Sınırlılıklar.....	4

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1.Tanımlar.....	12
2.1.1.Durumluk Kaygı.....	12
2.2.Sürekli Kaygı.....	12
2.3. Klasik Yay Okçuluğu.....	12

2.4.Temel Malzemeler.....	13
2.4.Makaralı Yay Okçuluğu.....	16

BÖLÜM III

YÖNTEM.....	17
3.1. Araştırmanın Modeli.....	17
3.2. Araştırma Grubu.....	17
3.3. Veri Toplama Araçları.....	17
3.3.1. Durumluk ve Sürekli Kaygı Envanteri.....	17
3.3.2. Kişisel Bilgi Formu.....	19
3.4. Veri Toplama Süreci.....	19
3.5. Veri Analizi.....	19
3.4. Ölçek Güvenilirliği.....	20

BÖLÜM IV

BULGULAR.....	21
----------------------	-----------

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	63
5.1. Tartışma	63
5.2. Sonuç.....	67
5.3. Öneriler.....	68
KAYNAKÇA.....	69
EKLER.....	74
EK-1. Etik Kurul Raporu.....	74
EK-2. Kişisel Bilgi Formu.....	75
EK-3. Süreksiz ve Durumluk Kaygı Envanteri.....	76

EK-4. Ölçek Kullanım İzni.....	78
EK-5. İntihal Raporu.....	79
EK-6. Özgeçmiş.....	80

TABLÖLAR DİZİNİ

1.Ölçek Güvenilirliği.....	20
1.1. Tablo 1: Güvenilirlik Katsayısı Değerleri.....	20
1.2. Tablo 2: Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Ölçeğine İlişkin Cronbach's Alpha Güvenilirlik İndeks Değerleri.....	20
2.Betimleyici istatistikler.....	21
2.1. Tablo 3: Katılımcılara Ait Bilgiler.....	21
2.2. Tablo 4: Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Değişkenlerine İlişkin Kolmogorov Smirnova Normallik Testi.....	25
2.3. Tablo 5: Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Değişkenlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	25
3.Normallik Sınaması.....	26
3.1.Tablo 6: Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Değişkenlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	26
3.2. Tablo 7: Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Değişkenlerine İlişkin Kolmogorov Smirnova Normallik Testi.....	27
4.Yarışmalara İlişkin Başarı İstatistikleri.....	28
4.1.Tablo 8: Sporcuların Spor Yaşı Değişkenine ve Katıldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler.....	28
4.2. Tablo 9: Sporcuların Yay Klasmanına ve Katıldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler.....	30
4.3. Tablo 10: Sporcuların Yaş Kategorisi Değişkenine ve Katıldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler.....	32
4.4. Tablo 11: Sporcuların Milli Olup Olmama Değişkenine ve Katıldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler.....	35
4.5. Tablo 12: Sporcuların Spor Yaşı Değişkenine ve Derece Aldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler.....	37

4.6. Tablo 13: Sporcuların Yay Klasmanına ve Derece Aldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler.....	40
4.7. Tablo 14: Sporcuların Yaş Kategorisi Değişkenine ve Derece Aldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler.....	43
4.8. Tablo 15: Sporcuların Milli Olma Olmama Değişkenine ve Derece Aldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler.....	46
5.Başarı ile İlişkilerin İncelenmesi.....	49
5.1. Tablo 16: Başarı (Derece) ile Cinsiyet Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	49
5.2. Tablo 17: Başarı (Derece) ile Eğitim Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	50
5.3. Tablo 18: Başarı (Derece) ile Gelir Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	51
5.4. Tablo 19: Başarı (Derece) ile Spor Yaşı Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	52
5.5. Tablo 20: Başarı (Derece) ile Yay Klasmanı Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	53
5.6. Tablo 21: Başarı (Derece) ile Yaş Kategorisi Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	54
5.7. Tablo 22: Başarı (Derece) ile Milli Olma Durumu Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	55
5.8. Tablo 23: Başarı (Derece) ile Katıldığı En Üst Seviye Yarışma Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	56
5.9. Tablo 24: Başarı (Derece) ile Derece Aldığı Yaş Kategorisi Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları.....	57

6.Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygıların Sosyo-Demografik Özelliklere Göre Farklılıkların İncelenmesi.....	58
6.1. Tablo 25: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Cinsiyete Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları.....	58
6.2. Tablo 26: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Eğitim Düzeyine Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları.....	59
6.3. Tablo 27: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Gelire Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları.....	60
6.4. Tablo 28: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Spor Yaşına Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları.....	61
6.5. Tablo 29: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Yay Klasmanına Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları.....	62
6.6. Tablo 30: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Spor Yaşına Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları.....	63
6.7. Tablo 31: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Millilik Durumuna Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları.....	64
6.8. Tablo 32: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Katıldıkları En Üst Seviye Yarışma Türüne Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları.....	65
6.9. Tablo 33: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Derece Aldıkları Yaş Kategorisine Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları.....	66
6.10. Tablo 34: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Dereceye Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları.....	67
6.11. Tablo 35: Genç, Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Millilik Durumuna Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları.....	68

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Ters U Kuramı.....	9
Şekil 2. Temel Okçuluk Ekipmanları.....	12
Şekil 3. Klasik Yay Gövdesi ve Limpleri.....	12
Şekil 4. Ok Yatağı.....	13
Şekil 5. Stabilizerler.....	13
Şekil 6. Stabilizer Bağlantı Ekipmanları ve Ek Ağırlıklar.....	13
Şekil 7. Stabilizer Rotasyon Ekipmanı.....	14
Şekil 8. Berger.....	14
Şekil 9. Clicker.....	14
Şekil 10. Sadak.....	15
Şekil 11. Makaralı Yay Gövdesi ve Limpleri.....	15
Şekil 12. Makaralı Yay Stabilizeri.....	15
Şekil 13. Makaralı Yay Ok Yatağı.....	16
Şekil 14. Çift Stabilizerli Makaralı Yay.....	16

KISALTMALAR

T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
ANOVA	: Tek Yönlü Varyans Analizi
M	: Metre
Cm	: Santimetre
Ark.	: Arkadaşlar
Ort.	: Ortalama
Ss	: Standart Sapma
N	: Veri Sayısı
F	: Frekans
T	: T Testi Puanı
P	: Anlamlılık Düzeyi
H	: Hipotez
FITA	: Fédération Internationale de Tir a l'Arc (Uluslararası Okçuluk Federasyonu)

BÖLÜM I

GİRİŞ

İnsan, yalnızca fizyolojik değil sosyolojik, psikolojik ve kültürel bir canlıdır. Bu yüzden spor sahalarında sporcuların fiziksel performanslarından bahsederken bu gibi öğelerden de bahsetmek gerekir. Günümüzde spor performansı, sporcunun aktivite esnasında göstermiş olduğu psikolojik, fizyolojik ve biyomekanik verim olarak tanımlanmaktadır. Yüksek performansa sahip olmak veya antrenmanda gösterdiği yüksek performansı yarışma sahalarına da taşımak, sporcunun fizyolojik gelişiminin yanında psikolojik hazırlığına da bağlıdır (Altıntaş, 2008).

Sporda, üstün performans göstermek için fizyolojik açıdan kuvvetli olmanın yanı sıra, duygusal ve zihinsel açıdan da güçlü olmak gerekir. Spor alanında sporcular hem bedensel hem de psikolojik yüklenmelere mağruz kalırlar. Bu yüklenmelerin etkilerini azaltmak için, bu yüklenmelere neden olan faktörlere karşı antrenman yapılır. Genelde antrenmanlar içinde ilgili spor dalı ile alakalı teknik, taktik ve kondisyon gelişimine ağırlık verilip işin psikolojik hazırlık kısmı geri planda bırakılıyor (Bozkurt, 2010). Fakat özellikle antrenmanda üstün performans gösterip, yarışma sahasında olağan performansına yaklaşamayan sporcularda psikolojik hazırlığa yeterince önem verilmediği anlaşılabılır.

Sportif performans ile kaygı arasındaki ilişki, spor bilimcilerinin eskiden beri ilgisini çeken bir konu olmuştur. Sporcunun yarışma öncesi ve sonrası yaşadığı kaygı ise daha öznedir. Spor bilimcileri, sportif performansı yükseltmek için sürekli yeni yollar aramaktadır. Sporcuları yüksek performansa ulaştırmak ve o performansta uzun süreli ilerleyebilmeleri için gerekli etmenlerin neler olduğunu araştırmaktadırlar. Bu araştırmalar, fiziksel kapasitenin mükemmel durumda olmasının tek başına yeterli olmadığını, sporcunun psikolojik durumunun azımsanmayacak bir faktör olduğunu ortaya koymuştur.

Sporcu bir müsabakaya çıkarken, mağlup olduğunda yaşayabileceği kaybın itibarı üzerine etkilerini ve ekonomik kayıpları da göze alarak performans göstermek zorundadır (Akarçeşme, 2004). Bu ve benzeri durumlardan dolayı spor ortamında sporcu, yarışmadan önce, sırasında ve sonrasında da belirli zamanlarda veya sürekli olarak huzursuzluk hissedebilir. Yarışma ortamında meydana gelen bu duruma yarışma kaygısı denir. Genellikle daha yüksek sürekli yarışma kaygısı yaşayan sporcular, daha düşük sürekli kaygı yaşayan sporculara göre yüksek durumluk yarışma kaygısı sergilerler (Aşçı, 1995). Kaygı düzeyi arttıkça, sporcuların

doğru karar alma yetenekleri olumsuz yönde etkilenebilir. Sporcu yaşadığı baskı sebebiyle belki yüzlerce defa sergilediği yeteneklerini gösteremeyecek durumda kalabilir.

Kaygının tek bir nedeni yoktur. Kaygı, bazı kişiler için yavaş gelişir ve uzun dönem stresten sonra ortaya çıkabilir. Bazıları ise hayatla ilgili yüklerinde kontrol sağlayamadığını hissedebilir ve geleceğe yönelik genel bir kaygı oluşturabilir. Bazı kişilerde ise geçmişte onlara stres yaratan durumların tekrarlanmasından yaşadıkları korku onlar için genel bir kaygıya dönüşebilir. Kimi kişilerde kaygıya karşı bir genetik yatkınlık vardır. Aile bireylerinde kaygıya yönelik bir hikaye varsa, kaygı ile alakalı problem yaşama ihtimalleri daha fazla olabilir. Çeşitli uyarıcı ve sakinleştirici ilaçlar da kaygı düzeyinin artmasına sebep olabilmektedir (Bingöl ve ark., 2012).

Spor müsabakalarında tamamen kaygıdan arınmış bir ortamdan bahsedilemez. Çünkü bu tip karşılaşmalarında doğasında kaygı bulunur. Kaygının fizyolojik sonuçları olan kalp ritminde yükselme, kaslarda gerginlik hali gibi durumlar bir raddeye kadar performans artışında etkili olur. Fakat bunların optimal düzeyin üstüne çıkmasıyla birlikte performansta düşüş görmek kaçınılmaz bir sonuç olacaktır. Kaygı hali, sportif performansı gerçek anlamda tehdit edebilir. Sporcularda kaygı düzeyinin çok üstte veya çok altta olması sportif performansı olumsuz etkilemektedir. Yapılan çalışmalarda orta düzeyde yani optimal kaygı düzeyinin sporcuların performansını olumlu yönde etkilediği ortaya konulmuştur (Cerit ve ark., 2012).

Sporda kaygı durumu 4 genel maddede araştırılabilir. Bunlar; a- Kaygının nedenleri, b- Kaygının fizyolojik ve fiziksel belirtileri, c- Müsabaka gibi stres ortamlarındaki performans değişiklikleri, d- Sporcuların kaygı düzeyleriyle nasıl başa çıkabilecekleri. Müsabaka döneminde sporcuların yaşadığı kaygının sebepleri müsabakanın seyirci veya aile tarafından izlenmesiyle sportif performansının nasıl değerlendirileceği kaygısı, sporcunun sosyal ortamında yaşadığı bir gerginlik yaratan unsur, müsabakayı kaybetme endişesi, başarı korkusundan doğan kaygı, sakatlanma korkusundan doğan kaygı, rakiple temas sonucu zarar görme kaygısı olabilir. Yapılan araştırmalarda sporcular müsabaka sırasında kaygı düzeyinin artış gösterdiği durumlarda taktik becerilerinde gerileme göstermektedir (Erdoğan ve ark. 1994).

Okçuluk branşında genç, kadet ve büyük yaş kategorilerinde genel ve durumluk kaygı düzeylerinin sportif başarıya etkisinin incelendiği bu araştırmada, bu konu ile alakalı son yıllarda yapılan çalışma olmaması açısından literatüre önemli katkı sağlayacak ve araştırma bu anlamda literatüre güncel bilgi sağlayarak yapılacak yeni çalışmalar için veri sağlayıcı bir araştırma olacağı düşünülmektedir.

1.1 Araştırmanın Amacı:

Okçuluk sporcularının genel ve durumluk kaygı düzeylerinin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, aylık kazanç, yay klasmanı, yarıştığı yaş kategorisi, spor yaşı, milli olma durumu, katıldıkları en üst düzey yarışmalar ve bu yarışmalardan aldıkları en iyi dereceler gibi değişkenleri göz önünde bulundurarak kaygı düzeylerini karşılaştırmak ve anlamlı bir farklılık olup olmadığını araştırmaktır.

1.2. Araştırmanın Önemi

Okçuluk sporcuları üzerinde yaptığımız bu araştırmada durumluk ve sürekli kaygıyı ortaya çıkaran durumlar ve bu durumların bir takım değişkenlere göre değişip değişmediği soruları sorularak yazılmış olup, araştırma sonucunda elde edilen bilgilerden yönlendirmeye yapılacak yeni araştırmalara yol göstermesi açısından önemli olabileceği düşünülmektedir.

Spor alanı ve spesifik olarak okçuluk branşı da düşünüldüğünde bu alanda yapılan çalışmalara ek olarak farklı bir bakış açısı ve güncel bilgilerle alan yazına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

1.3.Problem Durumu:

Okçuluk sporcularını en çok kaygı içinde bırakan etkenler nelerdir? Bu durumlar sporcu alanında daha başarılı olduğunda azalma veya artış gösterebilir mi?

Günümüz şartları, çalışma hayatı, maddi endişeler, başarısızlık korkusu vb. birçok durum, bizi kaygıyla iç içe yaşamak zorunda bırakmaktadır. Kaygıyla her birey aynı ölçüde başa çıkamayabilir ve bu durum kişinin hayatına bir takım olumsuzluklar şeklinde yansır. Aktif olarak müsabakalara katılan, belirli konuma gelmiş veya sportif başarı olarak kendini kanıtlamış sporcularda da bu durum benzer şekilde seyredebilir.

Sportif başarıyı etkileyen faktörler arasında yaş, cinsiyet, eğitim durumu, aile durumu, aile eğitim durumu, maddi kazanç, sporcu geçmişi vb. durumlar ve bunun yanında kaygıya etki eden içsel (kadınlarda menstural döngü) ve dışsal (müsabaka alanının şartları, antrenörün etkisi, açık hava müsabakalarında hava durumu, anlık giderilemeyen malzeme hasarı veya eksikliği vb.) etken olabilmektedir. Anket hazırlanırken hazır bulunan kaygı ölçeğinin yanında, bu tip sorulara cevap aranan ek bir anket hazırlanmış ve bazı soruların ucu, sporcuların ankette yer alandan farklı cevapları mevcut olmasına karşın açık bırakılmıştır. Kişisel bilgi formunun

içinde sporcunun şu ana kadar almış olduğu başarılar bölümü (Olimpiyat, Dünya Şampiyonası, Dünya Kupası, Akdeniz Oyunları, Avrupa Şampiyonası, Üniversite Oyunları, Türkiye Şampiyonalarında aldıkları derecelere göre başarı sınıflandırması yapılacaktır.) bulunmaktadır. Alınan bu bilgiler doğrultusunda problem sorularına cevap aranmaya çalışılacaktır.

1.4. Alt Problemler:

1. Genel kaygının sporcuların başarısı üzerine bir etkisi var mıdır?
2. Durumluk kaygının sporcuların başarısı üzerine bir etkisi var mıdır?
3. Sporcuların aylık kazançları ile kaygı düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?
4. Cinsiyetler arasında kaygı düzeylerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Milli sporcuların kaygı düzeyleri milli olmayan sporculara göre daha mı fazladır?
6. Spor yaşının fazlalığı deneyimle ilişkili olarak kaygı düzeyini azaltır mı?
7. Kaygı düzeyi klasik yay sporcularında mı yoksa makaralı yay sporcularında mı daha fazladır?
8. Bu faktörlerin bir kısmını ortadan kaldırmak mümkün olsaydı mevcut performansta bir değişiklik görülebilir miydi?
9. Sporcuların yaşları büyüdükçe stres düzeylerinde azalma veya artış görülür mü?

1.5. Denenceler:

1. Genel kaygının sporcuların başarısı üzerine etkisi olacaktır.
2. Durumluk kaygının sporcuların başarısı üzerine etkisi olacaktır.
3. Sporcuların aylık kazançları ile kaygı düzeyleri arasında bir ilişki olacaktır.
4. Cinsiyetler arasında kaygı düzeylerinde anlamlı bir farklılık olmayacaktır.
5. Milli sporcuların kaygı düzeyleri milli olmayan sporculara göre daha fazla olmayacaktır.
6. Spor yaşının fazlalığı deneyimle ilişkili olarak kaygı düzeyini azaltacaktır.
7. Sporcuların yaşları büyüdükçe stres düzeylerinde bir azalma olabilir.

1.6. Kapsam ve Sınırlılıklar:

Araştırma, Kasım ayında yapılan Milli Takım Seçmesine katılmış sporcularla sınırlıdır.

Milli takım seçme yarışması sırasında performansı etkileyecek hava şartları ve diğer dış etmenler göz ardı edilmiştir.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Okçuluk, insanoğlunun avcılık toplayıcılıkla yaşamını sürdürdüğü zamanlara dayanan, oku bir yay aracılığıyla belirlenen hedefe göndermeyi amaçlayan spor dalıdır. Ok ve yay, eski çağlarda savaşmak, avlanmak vb. amaçlarla kullanılmıştır ancak bu yay ve oklar günümüzün aksine oldukça basit bir yapıya sahiptir.

Okçuluk ilk kez 1904 Yaz Olimpiyatları'nda olimpik takvimde yer edinmiş, 1972'den beri de aralıksız şekilde bu programda yer almaktadır. Okçulukta ilk zamanlarda Fransa, Belçika ve Büyük Britanya söz sahibiyken, daha sonraki dönemlerde ABD, Rusya, İskandinav ülkeleri, İtalya ve Kore bu ülkeleri okçuluk branşıyla ilgilenmiş ve önemli başarılar elde etmişlerdir. 1931 yılında kurulan ve hâlen 140 ülkenin üye olduğu Uluslararası Okçuluk Federasyonu (FITA - Fédération Internationale de Tir a l'Arc) okçuluk dalında en büyük otoritedir.

Okçuluk branşının en temel malzemesi olan yaylar fiber, ahşap, karbon veya alüminyumdan imal edilir. Bilinen ilk kompozit (çok parçalı) katı yay Hunlar tarafından yapılmıştır. Oklar ise günümüzde karbon veya alüminyum malzemeden üretilir (Wikipedia, 2023).

Okun arkasında onu yönlendiren 3 tane tüy bulunur. Ve bu tüyler doğru dönüş performansı için uygun açıyla yerleştirilir. Oklar kesilmemiş haliyle numaralarına bağlı olarak 28 ila 34 inch uzunluğunda ve 20 ila 28 gram arasındadır.

Hedef kağıdı, bir karenin içindeki beş renk halkadan oluşur. Bu renkler merkezden dışarı doğru sırasıyla sarı, kırmızı, mavi, siyah ve beyazdır. Her renk şerit de kendi içinde ikiye ayrılır. Böylece hedef kağıdı içten dışa doğru 10'dan 1'e inen sayılarla numaralanır. 122 cm çapındaki hedef 70 ve 60 metre atışlarında, 80 cm çapındaki hedef ise 50 ve 30 metrede yapılan atışlarda kullanılır. Salon yarışmalarında; 18 metre uzaklıktaki hedefin çapı ise 20 cm'dir.

Atılan ok, hedefte hangi sayının olduğu halkanın sınırları içine atıldıysa o halkanın puanını alır. Bir ok halkaları ayıran çizginin tam üzerine saplanmışsa daha yüksek olan puanı almış sayılır.

Okçuluk yayın el ve aparat yardımıyla gerdirilerek belli bir hedefe sürdürülebilir bir teknik çerçevesinde gönderilmesi olarak tanımlanabilir. Okçuluk sporu nasıl yapılır sorusuna

her disiplin ayrı cevap verecektir. Bu noktada asıl sorulması gereken soru, hangi disiplinde nasıl okçuluk yapılır sorusudur.

Bir okçuluk yarışması süresince, elenmediği takdirde bir sporcu sabahın erken saatlerinden akşama kadar yarışmasını sürdürür. Yayın çekiş ağırlığı sporcudan sporcuya değişmekle beraber 14-25 kg. arasındadır. Sıralama atışlarında yarışma boyunca deneme atışları hariç toplam 144 ok atılır. Sporcu gün boyu ortalama $144 \times 20 = 2880$ kg. yük kaldırmış olur. Ayrıca klasik yay sporcularının 70-60, makaralı yay sporcularının da 50 metreyi 6 kez gidip geldikleri düşünülürse, büyük erkek okçuluk sporcuları için $(140 \times 6) = 840$, genç ve kadet erkek okçuluk sporcuları için $(120 \times 6) = 720$, makaralı yay okçuluk sporcuları için ise $(50 \times 6) = 300$ m yürüyüş yapmış olacaklardır. Sadece yarışmanın sıralama atışlarının yapıldığı bir gününde ortalama 2880 kg yük ve ortalama 620 m yol yapmış olan sporcular için antrenman dönemleri yarışmadaki en yüksek performanslarına ulaşabilmek ve kusursuz teknik sergileyebilmek adına bir yarışma gününün en az iki üç kat daha yoğun antrenmanlar geçirmektedir (Kolayış, 2008).

Bu hesaplamalar göz önüne alındığında okçuluk branşında kuvvetin devamlılığının söz konusu olduğu söylenebilir. Bir serilik ok atışı sırasında, tek bir ok atışı ortalama 5-7 sn. içerisinde gerçekleşmektedir. Sporcu bu süre içinde yayını doğru yere çekmeli, hedefin orta kısmına nişan almalı ve hedeflediği noktaya atışını yapmalıdır. Çok basit gibi görünen bu sıralamayı etkileyen bir çok iç ve dış faktör vardır. İçsel faktörler olarak clicker reaksiyonu da denilen reaksiyon süresi, hedefe konsantre olabilme, devamlılık için yeterli kondisyona ve teknik özelliklere sahip olabilme, psikolojik durum şeklinde sıralanabilir. Dışsal faktörler olarak ise kullanılan malzemenin sporcuya uygunluğu ve kalitesi, hava ve saha şartlarının uygun olması şeklinde söylenebilir. Tüm bu koşulları bir araya getirerek başarılı bir atışı 5-7 saniye içinde gerçekleştirmek görüldüğü kadar kolay olmayabilir (Serin, 2014).

Kaygı, bir tehdit altında hissedilen korku ve gerginlik hali olarak tanımlanabilir. Kaygı, “daha gerçekleşmemiş bir durumla alakalı insanı üzen ve sıkı bir bekleme hali, güvensizlik duygusu ile karışık bir heyecan durumu” olarak tanımlansa da, “dış dünyadan kaynaklanan bir tehlike ihtimali ya da kişi tarafından tehlikeli olarak algılanıp yorumlanan herhangi bir durum karşısında yaşanan bir duygu” olarak da tanımlanır. Kaygı durumundaki birey kendini nedensiz bir şekilde endişeli ve kötü bir şey olacakmış gibi hisseder, bu durumdan tedirginlik duyar. Bu durumla ilgili en çok gözlenen belirtiler; terleme, titreme, çarpıntı ve yüksek nabız gibi fiziksel semptomlardır.

Spielberger; kaygıyı, strese yol açan durumların oluşturduğu üzüntü ve gerginlik gibi hoş olmayan duygusal ve gözlemlenebilir tepkiler olarak tanımlamıştır. Spielberger'in tanımına

göre ilk defa Cattell ve Scherer'in çalışmalarında faktör analizi ile belirlenen ve "durumluk kaygı", "sürekli kaygı" olarak isimlendirilen iki çeşit kaygı olduğunu söylemektedir. Durumluk kaygı, korku ve gerilim duygularıyla karakterize geçici bir duygusal durum olarak tanımlanmıştır. Sürekli kaygıda, bir sebebi bulunamayan ve bireyde devamlı var olan kaygı, durumluk kaygının yoğunlaşması ve süreklilik kazanması durumudur (Yavuz, 2002).

Öktem, Kaygıyı kişinin tehlikeli bir hal içinde olabileceği hissi ve bunun yol açtığı huzursuzluk, gerilim ve korku hissi olarak ifade etmiştir. Gümüş ise, kaygı durumunun sporcu davranışlarında doğru karar alma yetilerini olumsuz yönde etkileyebileceğini ve kaygı düzeyi arttıkça doğru karar alma, yeteneklerini sergileyebilme yetilerinin azaldığını söylemiştir.

Spor bilimcileri, sportif performansı arttırmak için yapılabileceklerle ilgili sürekli çalışma halindedir. Yeni antrenman metodları araştırmakta, sporcuyu en iyi performansına ulaştırma ve bu performansta süreklilik sağlayabilmesi amacıyla araştırmaları devam etmektedir. Tüm bu arayış ve araştırmalar spor performansında sadece fiziksel kapasitenin en iyi noktada olmasının yeterli olmadığını, psikolojik yeterliliğin de oldukça önemli bir faktör olduğunu göstermiştir (Akarçeşme, 2004).

Performans, yalnızca bir bedensel değil zihinsel de süreçtir. Sporcu bir müsabakada mağlup olduğu zaman hem ekonomik hem de itibar olarak kayıp yaşayacağını farkındadır. Bu nedenle her müsabakada sahaya çıkarken bunların da kaygısını yaşayarak performansını göstermek durumunda kalmaktadır (Akarçeşme, 2004).

Sporcuların uyarılmışlık seviyeleri, performanslarında rol oynayan en önemli bir faktörlerden biridir. Optimal düzeyde bir uyarılmışlık çevresel faktörlerden bağımsız olarak sporcuyu başarılı kılabilirken, bazen bu tip duygular veya duyguların aşırılığı performans göstermemizi engeller ve böyle olaylarda kaygılanmaya başlarız. Koç'a göre; başarılı sporculara bakıldığında, sportif becerilerini sadece fiziksel ve fizyolojik durumlarına değil, psikolojik sağlamlığa da borçludurlar. Bu, sporcuların kendilerini müsabakalara psikolojik olarak hazırlama, motivasyon sağlama, kaygılarıyla başa çıkma, konsantre olma ve hedef belirleme hususlarında kusursuz denilebilecek yeteneklere sahip olduklarını belirtmiştir (Civan ve ark., 2010).

Kaygı, sporcuların doğru karar alma becerilerini olumsuz yönde etkileyebilir. Kaygı düzeyi yükseldikçe, sporcu düzgün karar almak ve var olan yeteneklerini sergileyebilmekten uzaklaşabilir. Aşırı baskı altındaki sporcular baskı altında olmadıkları zamanlara göre daha çok hata yapabilmektedir. Yüksek kaygı durumu, sporcuların oldukça iyi yapabildikleri ve sayısız defa antrenmanlarda gerçekleştirdikleri bazı hareketleri unutturabildiği gibi, duygu

dünyalarında karmaşıklığa sebebiyet verip istenmeyen bir takım davranışlarda bulunmasına da sebep olabilir (Gümü, 2002).

Kaygı sportif performansta, sporcunun koordinasyon, konsantrasyon, dengeli karar verme ve değerlendirme, özgüven, uyum yeteneği ve motivasyonunu büyük ölçüde etkiler. Bu etki sporcuların sergileyecekleri performans sırasında teknik, taktik, kuvvet, esneklik, sürat, dayanıklılık gibi becerilerini etkilemektedir (Erbaş, 2012).

Kaygı doğası gereği çok boyutludur. Hem bilişsel hem de somatik bileşenlerden oluşur. Bir kişinin zihinsel bileşeniyle ilişkilidir. Bilişsel deneyimi yaşayan kişi kaygı, başarısızlık korkusu, endişe, olumsuz düşünceler, özgüven eksikliği veya kaybı hissedilecektir. İleride somatik kaygı, fiziksel kaygıdır. Somatik kaygı yaşayan kişi, davranışlarında değişiklikler hissedecektir. Fizyolojik değişikliklerden bazıları; kalp atışında artış, nefes almada zorluk, kas gerginliği ve terleme. Somatik kaygının fizyolojik değişiklikleri endişe ve mutsuzluğa neden olabilir. Endişe, bilişsel bir olgudur. Kaygılı hissetme eğiliminde olan bir sporcu tarafından daha sık yaşanabilir. Özellikle olumsuz sosyal değerlendirme ile ilgili durumlar sporcuyu daha fazla endişelenmeye eğilimli yapabilir. Endişe aynı zamanda genel başarısızlık korkusunu da olumlu yönde etkileyen bir bileşendir.

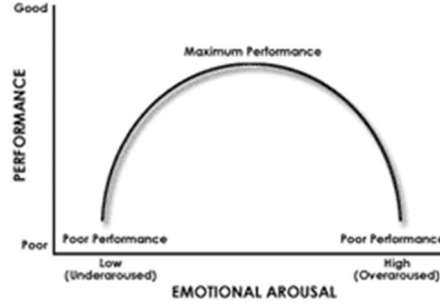
Somatik kaygı aynı zamanda yaşamın fizyolojik bileşenini değerlendiren faktörlerden biridir. Bu da sporcuların midelerinde rahatsızlık hissetmesine neden olabilir. Somatik kaygı aynı zamanda aktivasyona karşı bedensel bir reaksiyonu da içerir ve kas gerginliğine yol açar.

Bir sporcunun bedensel kaygı ile ilişkili diğer reaksiyonları kalp atış hızı ve kas gerginliğinde artış olarak meydana gelir ve bu da teknik becerileri uygularken vücudun kasılmasına yol açar.

Kas gerginliği aynı zamanda yayı çekerken kasılmaya neden olabilir, bu da kişinin düzgün şekilde serbest bırakılmasına engel olabilir (Shaari ve ark. 2023). Kasılan bir vücutta düzgün olarak oluşturulamayan teknik, okun clickerden çıkmasını zorlaştırır ve aynı atış tekniği sergilenemez. Bilindiği üzere okçuluk sporu doğru tekniği mükemmel biçimde tekrarlayabilmekle alakalıdır.

Kaygı ile performans arasında okçuluk özelinde Ters U Kuramından bahsedilebilir. Ters U Kuramı insan davranışlarının açıklanmasında tek boyutlu bir yaklaşımı temsil eder. Ters U Kuramında sporcu kendi performansını ortaya koyabilmesi için optimal uyarılmışlığa ihtiyaç duyar. Bu kurama göre uyarılmışlığın çok düşük veya çok yüksek seviyelerde seyretmesi performans düşüklüğüne sebep olmaktadır. Düşük sürekli kaygıya sahip olan ve yüksek durumluk kaygı yaşayan bireyler, kaygıyı en yüksek performansa ulaşmayı kolaylaştırıcı olarak görecektir; ancak sürekli kaygı durumu yüksek olan ve durumluk kaygı yaşayan bireyler, bunu

atletik performans açısından zayıflatıcı bulacaktır (Hardy ve ark. 1996). Ters U Hipotez Kuramına göre uyarılma ile performans arasındaki ilişki, uyarılma arttıkça performans da artacaktır; ancak uyarılma çok fazla olursa performans kötüleşecektir (Broadhurst, 1957; Hebb, 1955).

Şekil 1 Ters U Kuramı Şeması

Martens, Vealey ve Burton (1990), rekabet ortamının başlı başına bir tehdit unsuru olduğunu söylemiştir. Algılanan tehdit, belirlenen hedefin belirsizliğinden ve rekabetçi durumun performans sonuçlarına verilen önemden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, doğası gereği rekabete dayalı bir sportif aktivite sırasında performans sonucunun belirsizliği veya önemi nedeniyle rekabet durum kaygısının artması, algılanan tehdidin artmasına neden olacaktır. Durumluk kaygıdaki artışın büyüklüğünün aynı zamanda bireylerin sürekli kaygılarına da bağlı olduğu varsayılmıştır. Sürekli kaygı çoğu kişilik modeline yansıyan bir yapı olduğundan ve bireyde geniş bir yelpazedeki çevresel olayları potansiyel olarak tehdit edici olarak yargılamaya yönelik nispeten istikrarlı bir eğilime atıfta bulunur (Performans psikolojisi, 2011). Okçuluk, cimnastik, yüzme, tenis, basketbol ve çim hokeyi gibi diğer sporlar arasında yapılan az sayıdaki kaygı çalışması, kişinin performansını zayıflatan kaygı düzeyinin, kolaylaştırıcı olduğunu bildirenlere göre daha yüksek olduğunu göstermiştir (Jones, Hanton ve Swain, 1994). , Griffin Roland, 1971, Swain & Jones, 1996, Jones, Swain ve Hardy, 1993). Griffin Roland, 1971 yılında bireysel spor etkinliklerinin voleybol, çim hokeyi, softbol ve basketbolla karşılaştırıldığında daha yüksek durumluk kaygı ve sürekli kaygı gösterdiğini ortaya koymuştur. Okçuluğun bireysel bir spor olduğu konusuna odaklanan araştırmacılar, bireysel sporlarda yarışan sporcuların, takım sporu sporcularına göre önemli ölçüde daha düşük özgüven ve daha yüksek bedensel kaygı bildirdiklerini desteklediler. Spor ortamında okçuluk bilişsel bir oyundur (Ruis ve Stevenson, 2004). Okçuluk daha az fiziksel çaba gerektiriyor gibi gözükse de, optimum performansı elde etmek için güçlü psikolojik yönler gerektirir. Bu psikolojik yönler; konsantrasyon, motivasyon, çeşitli kaygı ve uyarılma biçimleriyle baş etme yeteneğidir. Okçuluk, atış yaparken hedefe odaklanmak için yüksek düzeyde zihinsel konsantrasyon gerektiren bir akıl oyunudur (Siwach ve Jaipal, 2013).

Sporcuların yüksek performans sergilemeleri için iç dünyalarını belli bir sınır içinde tutmalıdırlar. Aynı sporcunun bazı yarışmalarda yüksek bazı yarışmalarda düşük performans sergilediği durumlarda çevresel koşullarda bir anormallik yoksa bu durum sporcu psikolojisiyle açıklanabilir. IZOF Modeli, sporcunun duygu durumuna odaklanan, onların duygu düzeylerinin performanslarına doğrudan etkili olduğunu savunan bir yaklaşımdır. Bu modele göre, her sporcu farklı uyarılmışlık düzeyi ile başarılı olabilir. Bazı sporcu kaygı düzeyi düşükken daha yüksek performans gösterebilirken, bazı sporcu yüksek kaygı düzeyiyle daha yüksek performansa ulaşabilir. Her sporcu kaygıya neden olan durumlar karşısında farklı tepkiler gösterir. Eskiden sporcuların duygusal durumları olumlu ve olumsuz olarak sınıflandırılırken, Hanin (2015) spor ortamlarında bu duyguları optimal ve işlevsiz duygular veya yararlı ve yararsız duygular olarak sınıflandırmıştır. Bazı sporcular için yüksek heyecan durumu düşük bir performans sergilemeye neden olurken, bazı sporcular için ise öfke düzeyinin yüksek olması sporcuya sportif anlamda olumlu bir etki yaratır. Bu modele göre her sporcunun optimal uyarılmışlık düzeyi farklıdır. Ve sporcu kendi optimal seviyesini yakalayamadığında performans düşüklüğü yaşayabilir (Yüceant, 2022).

Spor, tüm dünyada insanlar üzerinde gerek aktif katılımcı olarak gerekse pasif katılımcı yani izleyiciler olarak etki alanını arttırmakta ve her geçen gün gelişmektedir. Bu yoğun ilgi ile birlikte ülkeler arasında spor, önemli bir rekabet ortamı oluşturmuş ve ülkeler sporun olumlu etkilerini kullanabilmek için tüm olanaklarını seferber etmeye başlamışlardır. İlerleyen bilim ve teknoloji ile sporda rekorlar yenilenmiş, spor sahalarında yarışan takım ve sporcuların temsil ettikleri ülkenin ekonomisi, teknolojisi, eğitimi ve gelişmişlik düzeyleri birbirleri ile yarışır hale gelmiştir. Spor, bir ülkenin gelişmişlik düzeyini gösteren önemli bir unsur halini almıştır (Gümüş, 2002).

Okçuluk temelde bakıldığında sürekli olarak aynı hareketi yapabilme üzerine dayanır. Kusursuz şekilde aynı hareketi yapabilmek, aynı atışı yapmayı yani istenilen şekilde tüm okların aynı noktaya ulaşmasını sağlar. Vücut hakimiyetinin üst safhada olduğu bu sporda sıkça karşılaşılan bir sorun olarak sürekli aynı hareketi tekrarlayan ve onun üstünde mükemmelleşmeyi amaçlayan sporcunun bir raddeden sonra kendinde ve malzemede sorun bulmaya çalışmasıdır. Okçuluk bireysel bir spordur. Rekabet sırasında karşı karşıya mücadele edilmez. Başka bir deyişle sporcu kendi en iyi puanını geçmeye çalışır. Ama odaklanması gereken tek bir teknik olan sporcu, o tekniğinden emin olana kadar tekniği doğru yapıp yapmadığının stresini yaşayabilirken, tekniğinden emin olan sporcu o teknikte devamlılığının stresini yaşayabilir.

Tek bir hareket yapılıyor gibi gözükse de bu hareket görüldüğü kadar basit değildir. Hareket; temel duruş, çekiş, sabitlenme, nişan alma, kuvveti aktarma, bırakış ve son taşıma evrelerinden oluşur. Bu aşamaların hepsinde başarılı olabilmek için kondisyon, konsantrasyon, reaksiyon sürati, iyi teknik özelliklere sahip olmak; başarıyı sürdürebilmek için ise dayanıklılık ve iyi bir psikoloji esastır. Tüm bunlara rağmen elit bir okçunun ok atışını izlemek bir balerini izlemek kadar keyiflidir. Çünkü aynı şekilde zor bir hareketi sanki hiç çaba harcamıyormuşçasına akıcı bir şekilde yapar.

Sporcunun dışında gelişen durumlara baktığımızda ise Büyükler kategorisinde 70 m uzaklıkta atan bir sporcu hava şartlarından oldukça etkilenir. Daha önce antrenman yapmadığı bir sahada müsabakaya katılmak, sahadaki koşulların alıştığı koşullardan farklı olması, antrenörle sporcu arasındaki iletişim, anlık gelişen malzeme hasarı gibi psikolojik olarak zorlayan durumlarla birlikte tekniği 5-6 saniye gibi kısa bir sürede en mükemmel şekilde yapmak pek kolay olmayabilir ve önce sadece bu durum özelinde ardından genel bir kaygıya dönüşebilir.

Tanımlar

Durumluk Kaygı

Durumluk kaygı, kişisel gerilim ve korku duygularıyla karakterize olan geçici duygusal bir durum olarak tanımlanmaktadır (Özgül, 2003).

Sürekli Kaygı

Sürekli kaygı, göreceli olarak bireyde bir etken olmaksızın devamlı varolan endişe eğilimini göstermekte ve durumluk kaygının yoğunlaşarak süreklilik kazanması halidir. (Nacar ve ark., 2011)

Okçuluk

Klasik yay okçuluğu, okçuluk branşında en yaygın kullanılan yay türüdür. Temel anlatımıyla, kirişinin çekilmesiyle oluşan potansiyel enerjiyi oka aktararak, oku atmaya yarayan bir ekipman olarak tanımlanabilir. En ilkel halindeki Kızılderili ya da Hun yaylarından farklı olarak, karbon, fiber, çelik gibi dayanıklı malzemelerden üretilir. Yay çekmeyi, Kiriş adı verilen ipin geriye doğru çekilmesiyle, yayın alt ve üstündeki kanatları esnetmesi sağlar. Yani çekişle birlikte esneyen ip değil, alt ve üst kanatlardır (Wikipedia, 2023).

Klasik yayın boyutları, 48 inç (122 cm) ile 70 inç (178 cm) arasında değişir. Genellikle kullanılan yaylar ise 62-66 inç arasındaki yaylardır.

Başarı

Hedeflenen bir eylemin hedeflenen süre içerisinde gerçekleştirilmesidir. Aynı zamanda bir amaca ulaşmak anlamında da kullanılmaktadır. Başarının çok geniş tanımları olduğu gibi, görevin tek bir bileşeni ile de sınırlandırılabilir. Başarı, hedeflenen işin büyüklüğüyle ilgilenmez.

Klasik Yay Okçuluğu

Adını olimpiyatlarda yarışabilen tek okçuluk branşı olmasından dolayı malzemesine olimpik yay da denilen klasik yay okçuluğu, okçuluk branşında en yaygın kullanılan yay türüdür. Olimpik yay, kiriş ipinin çekilmesiyle oluşan potansiyel enerjiyi, doğru teknikle oka aktararak oku atmaya yarayan bir ekipman olarak tanımlanabilir. Karbon, fiber, çelik gibi malzemelerden

üretir. Yay çekme, kiriş adı verilen ipin yayın alt ve üst kısımlarındaki kanatların geriye doğru esnemesiyle yapılır. Yani esnek olan parça ip değil alt ve üst kanatlardır. Yay gövdesi üzerinde kiriş, kanatlar, nişangah, ok yatağı, berger, stabilizer ağırlıklar ve clicker bulunmaktadır. Okun üzerinde ise okun ivmelenmesine yardımcı olan ve atışla birlikte havada dönerek hareketini tamamlamasına yarayan, belirli açılarla yapıştırılmış ve farklı malzemelerden yapılabilen üç tane tüy bulunur. Okun hedefe saplanan ucunda oku sertleştirebilmek ve ağırlık merkezini ayarlayabilmek için çelik uç; tüylerin arkasında kalan ucunda ise okun kirişe takılabilmesine sağlayan, ihtiyaca göre iç kısmına metal pin eklentisi yapılabilen arkalık kısmı bulunur.

Şekil 2 Temel Okçuluk Ekipmanları

Şekil 3 Klasik Yay Gövdesi ve Limpleri

Temel Malzemeler

- **Kiriş:** Sporçunun oku taktığı ve çektiği sert iptir. Oklar, arkalığının içini dolduracak kadar kalın yapıdadır.
- **Arkalık noktası:** Kiriş ipinin orta kısımlarına iki parça halinde sarılan ve okun takılacağı yeri gösteren rehber parça.
- **Gövde (Handle):** Alt ve üst uçlarına kanatların takıldığı, orta kısımda sporçunun yayı kavradığı bir bölge bulunan yay gövdesidir.
- **Limb:** Yay gövdesinin alt ve üst kısımlarına takılan, tahta, karbon ve fiber gibi malzemelerden yapılan, yayı esnetmesini ve sertçe kapanıp oku fırlatmasını sağlayan malzemelerdir.

- **Nişangah:** Tek gözle nişan almayı sağlayan, dönerek yönü ayarlanabilen ve genellikle plastik, yuvarlak bir parçadır.
- **Ok Yatağı (Rest):** Yayın üzerinde okun yerleştiği plastik veya metal olabilen parçadır.

şekil 4 Ok Yatağı

- **Stabilizer ağırlıklar:** Yay gövdesinin orta kısmından yaya tutturulan, yayın elden çıkışı esnasındaki sarsıntıyı minimuma indirmeye yarayan, gerek görüldüğünde yay kanatlarına da eklenebilen ağırlıklardır. Genellikle alüminyum üstüne karbon kaplama bir malzemeden yapılırlar. Ok atılmasıyla sonra oluşan enerji, yayın ucuna iletilip, yayı aşağı doğru iter.

şekil 5 Stabilizerler

şekil 6 Stabilizer Bağlantı Ekipmanları ve Ek Ağırlıklar

şekil 7 Stabilizer Rotasyon Ekipmanı

- **Berger:** Ok yatağının içinden geçen ve oka baskı yaparak destek olan aparattır.

Şekil 8 Berger

- **Clicker:** Kiriş teknik özelinde belirlenen referans noktasına kadar çekildiğinde ve oku atmak için uygun mesafeye geldiğinde, bir refleks hareketle okun üstünden yana doğru kapanıp plastik veya metal bir parçaya değerek "klik" sesi çıkartan metal parça. Sesin duyulmasından çok refleks olarak parçanın düştüğü hissedildiği anda ok atılır. Kirişi her seferinde aynı noktaya çekebilmek için clicker mesafesi, okun uzunluğuna göre ayarlanır.

Şekil 9 Clicker

- **Sadak:** Okların taşımak için bele takılarak kullanılan bir çeşit çanta.

Şekil 10 Temel Okçuluk Ekipmanı Sadak

Makaralı Yay Okçuluğu

Makaralı yay okçuluğu ilk olarak 1960'lı yıllarda ortaya çıkmıştır. Avusturalya, 1970'lerin ortalarına gelindiğinde makaralı yay okçuluğunu resmi olarak tanıyan ilk ülke olmuştur. Fakat 1980'lerin sonuna kadar Dünya Okçuluk Federasyonu (FITA) makaralı yay okçuluğunun uluslararası arenada yarışmasını kabul etmemiştir. 1980 yılından sonra makaralı yaylar tüm okçuluk müsabakalarında yarışabilmişlerdir. Ancak günümüzde makaralı yay okçuluğu hala Olimpiyatlarda yer almamaktadır. 1980 yılından sonra tüm dünyada tanınan makaralı yay okçuluğu, hızla popülerliğini arttırmış ve hem spor hem de avcılık amacıyla kullanılmaya başlanmıştır.

Makaralı yay ve klasik yay arasında en büyük fark sadece işlevsel açıdan düşünüldüğünde; nişan alındığı tam çekiş pozisyonunda klasik yay hareketin en büyük güç ve eforunu isterken, makaralı yay tam çekiş pozisyonunda en az kuvvet ve efor ister. Makaralı yaydaki onu başkalaştıran makara sistemi ağırlığın çoğunu üzerine alır. Bir diğer önemli fark ise klasik yayın üzerine nişan almak için bir mercecek takılması yasakken, makaralı yayda büyüteç etkili nişangah merceği bulunmaktadır.

Şekil 11 Makaralı Yay Gövdesi ve Limpleri

Şekil 12 Makaralı Yay Stabilizeri

Şekil 13 Makaralı Yay Ok Yatağı

Şekil 14 Çift Stabilizerli Makaralı Yay

BÖLÜM III

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada veriler ölçek kullanarak elde edilmiştir. Bu çalışmada betimsel bir araştırma yöntemi olan genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bilindiği üzere betimsel tarama yöntemlerinde geçmişte ve halen var olan bir durumun ifade edilmesi amaçlanmaktadır (Karasar, 2005).

2.2. Araştırma Grubu

Araştırma grubunu Antalya’da yapılan bir milli takım seçme yarışmasında yarışan 69 sporcu oluşturur. Araştırmaya katılan 69 sporcunun 31’i kadın, 38’i erkek sporculardan oluşmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Okçuluk branşında kadet, genç ve büyük yaş kategorilerinde durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin sportif başarıya etkisinin araştırılması ve incelenmesi için Spielberger ve arkadaşları tarafından 1970 yılında geliştirilmiş ve 1985 yılında Öner ve Le Compte tarafından Türkçeleştirilmiş olan “Durumluk ve Sürekli Kaygı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek kullanımı için yetkililerden gerekli izinler alınmıştır.

Durumluk ve sürekli kaygı ölçeği sporculara milli takım seçmesi başlamadan 20 dakika önce uygulanmıştır.

2.3.1. Durumluk ve Sürekli Kaygı Envanteri

Araştırmada sporcuların kaygı düzeylerini belirlemek için Spielberger ve arkadaşlarının geliştirip Prof. Dr. Necla Öner’in Türkçeleştirdiği Durumluk- Sürekli Kaygı Envanteri (State Trait Anxiety Inventory STAI) kullanılmış olup, kişisel bilgi formu ile birlikte iki bölümden oluşmaktadır. Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri her biri yirmi maddeden oluşan iki ayrı ölçekten oluşmaktadır. Sporculara cevaplamaları için belli bir zaman kısıtlaması

koyulmamıştır. Durumluk Kaygı Ölçeği maddelerinde ifade edilmesi istenen duygu ve davranışlar bu yaşantıların şiddetine göre (1) hiç, (2) biraz, (3) çok, (4) tamamen gibi şıklardan biri işaretlenerek cevaplanır. Sürekli Kaygı Ölçeği'nde ise, ifade edilen duygu ve davranışlar sıklık derecesine göre (1) hemen hiçbir zaman, (2) bazen, (3) çok zaman, (4) hemen her zaman şeklinde cevaplandırılır (Yücel, 2003).

Doğrudan yazılmış ifadeler; olumsuz duyguları, tersten yazılmış ifadeler ise; olumlu duyguları anlatır. Bu ikinci tür ifadelerin puanlandırılmasında 1 ağırlık değerinde olanlar 4'e, 4 ağırlık değerinde olanlar ise 1'e dönüşür. Doğrudan yazılmış ifadelerdeki 4 ağırlık değerindeki cevaplar yüksek kaygıyı ifade eder. Tersten yazılmış ifadelerde ise; 1 ağırlık değerindeki cevaplar kaygının yüksekliğini, 4 ağırlık değerindekiler kaygının düşüklüğünü gösterir. "Huzursuzum" olarak ifade edilen şıklar doğrudan, "Kendimi Sakin Hissediyorum" olarak ifade edilen şıklar ise tersine dönmüş ifadeler olarak bahsedilebilir. Bu durumda "huzursuzum" şeklinde belirtilen ifade için 1 ağırlıklı seçenek işaretlenmiş ise bu cevaplar kaygının yüksek olduğunu ifade eder (Yücel, 2003).

Durumluk kaygı ölçeğinde on tane tersine dönmüş ifade vardır. Bunlar 1, 2, 5, 8, 10, 11, 15, 16, 19 ve 20.'nci maddelerdir. Sürekli kaygı ölçeğinde ise tersine dönmüş ifadelerin sayısı yedidir ve bunlar 21, 26, 27, 30, 33, 36 ve 39. Maddeleri oluşturur.

Puanlama elle veya bilgisayarla yapılır. Elle Puanlama: Doğrudan (direct) ve tersine dönmüş (reverse) ifadelerin herbiri için iki ayrı anahtar hazırlanır. Böylece bir anahtarla doğrudan ifadelerin, ikinci anahtarla tersine dönmüş ifadelerin toplam ağırlıkları hesaplanır. Doğrudan ifadeler için elde edilen toplam ağırlıklı puandan ters ifadelerin toplam ağırlıklı puanı çıkarılır. Bu sayıya önceden tespit edilmiş ve değişmeyen bir değer eklenir. Durumluk kaygı ölçeği için bu değişmeyen değer 50, Sürekli kaygı ölçeği için ise 35' dir En son elde edilen değer bireyin kaygı puanıdır.

Her iki ölçekten elde edilen puanlar kuramsal olarak 20 ile 80 arasında değişir. Büyük puan yüksek kaygı seviyesini, küçük puan düşük kaygı seviyesini ifade eder. Puanlar yüzdelik sırasına göre yorumlanırken de aynı durum geçerlidir. Yani düşük yüzdelik sıra (1, 5, 10) kaygının az olduğunu gösterir. Uygulamalarda belirlenen ortalama puan seviyesi 36 ile 41 arasında değişmektedir.

2.3.2. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmanın başında her bir sporcuya 12 soruluk bir kişisel bilgi formu doldurtulmuştur. Bu bölümde yarışmaya katıldığı il, eğitim durumu, aylık kazanç, spor yaşı, yay klasmanı, yarıştığı kategori, milli olma durumu, katıldığı yarışmalar ve katıldığı yarışmalarda aldıkları en iyi derecelerin yazılması istenmiştir. Soruların cevaplarının detaylı yazılabilmesi için gerekli alan bırakılmıştır.

2.4. Veri Toplama Süreci

Araştırmaya Antalya’da yapılan milli takım seçmesine girmeye hak kazanan sporcular katılım sağlamışlardır. Sporcuların durumluk kaygılarını yerinde tespit etmek adına çalışma müsabaka başlamadan hemen önce sporculara uygulanmıştır. Veriler toplanırken sporcular için gönüllülük esasına dayandırılmış ve antrenörleri bilgilendirilmiştir. Türkiye Okçuluk Federasyonu’na izin yazısı gönderilmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

İstatistiksel Analiz

Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde IBM SPSS 25.0 kullanılmıştır. Araştırmaya katılanlardan toplanan verilerde tanımlayıcı istatistikler metodlar kullanılmıştır. Kişilerin sosyo-demografik özelliklere göre dağılımlarının belirlenmesinde frekans analizi yapılmıştır. Kişilerin durumluk kaygı ve sürekli kaygı düzeylerinin sosyo-demografik özelliklere göre farklılıklarının incelenmesinde; iki grup arasındaki farkı bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla grup olduğunda ise parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında ‘‘One Way Anova’’ testi kullanılmıştır. Anova testi sonucunda anlamlı bir farklılığın bulunduğu durumlarda ise; Post-Hoc LSD testi kullanılarak her grubun diğer gruplardan farklılıkları belirlenmiştir. Araştırmada başarı (derece) çeşitli sosyo-demografik özellikler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacıyla çapraz tablo analizi yapılmıştır. Çapraz tablo analizi sonucunda ilişkilerin anlamlı olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Ki-Kare testi yapılmıştır.

Ölçek Güvenilirliği

Araştırmada kullanılan; durumluk kaygı ve sürekli kaygı ölçeğinin Cronbach's Alpha güvenilirlik test sonuçları Tablo 1'te verilmiştir. Cronbach's Alpha güvenilirlik indeks değerlerinin düzeyleri ise Tablo 2'de Gösterilmiştir.

Tablo 1

Güvenilirlik katsayısı değerleri

Güvenirlik katsayısı (Cronbach alpha)	Yorum
$\alpha \geq 0.9$	Mükemmel
$0.7 \leq \alpha < 0.9$	İyi
$0.6 \leq \alpha < 0.7$	Kabul edilebilir
$0.5 \leq \alpha < 0.6$	Zayıf
$\alpha < 0.5$	Kabul edilemez

Kaynak: <http://www.pbsciences.org/pdf/EN-JMOOD-8bf949ed.pdf>

Tablo 2

Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Ölçeğine İlişkin Cronbach's Alpha Güvenilirlik İndeks Değerleri

Ölçek	Cronbach's Alpha
Durumluk Kaygı	0.856
Sürekli Kaygı	0.765

Durumluk kaygı ölçeğine ilişkin elde edilen Cronbach's Alpha güvenilirlik indeksi $\alpha=0,856$ olarak elde edilmiştir. Bu değer ölçek güvenilirliğinin iyi düzeyde olduğunu göstermektedir. Sürekli kaygı ölçeğine ilişkin elde edilen Cronbach's Alpha güvenilirlik indeksi $\alpha=0,765$ olarak elde edilmiştir. Bu değer ölçek güvenilirliğinin iyi düzeyde olduğunu göstermektedir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

1. Betimleyici İstatistikler

Araştırmaya katılan toplam 69 sporcunun kişisel bilgilerine göre dağılımlarına ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 3'te belirtilmiştir.

Tablo 3

Katılımcılara Ait Bilgiler

		Frekans	%
Cinsiyet	Kadın	31	44.9%
	Erkek	38	55.1%
	Toplam	69	100.0%
İl	Ankara	6	8.7%
	Aksaray	1	1.4%
	Antalya	27	39.1%
	Bursa	2	2.9%
	Çanakkale	2	2.9%
	Denizli	1	1.4%
	Kayseri	2	2.9%
	Kocaeli	1	1.4%
	İstanbul	16	23.2%
	Manisa	1	1.4%
	Mersin	3	4.3%
	Samsun	5	7.2%
	Muğla	1	1.4%
	İzmir	1	1.4%
	Toplam	69	100.0%

Eğitim Düzeyi	Ortaokul	1	1.4%
	Lise	36	52.2%
	Lisans	31	44.9%
	Lisansüstü	1	1.4%
	Toplam	69	100.0%
Gelir	1000 tl altı	21	30.4%
	1000-3000 tl.	25	36.2%
	3000-5000 tl.	7	10.1%
	5000 tl üstü	16	23.2%
	Toplam	69	100.0%
Spor Yaşı	2 yıl altı	2	2.9%
	2-5 yıl arası	16	23.2%
	5 yıl ve üstü	51	73.9%
	Toplam	69	100.0%
Yay Klasmanı	Klasik Yay	45	65.2%
	Makaralı Yay	24	34.8%
	Toplam	69	100.0%
Kategori	Kadetler	16	23.2%
	Gençler	26	37.7%
	Büyükler	27	39.1%
	Toplam	69	100.0%
Millilik	Evet	37	53.6%
	Hayır	32	46.4%
	Toplam	69	100.0%
Katıldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	36	52.2%
	Avrupa Şampiyonası	7	10.1%
	Dünya Kupası	4	5.8%
	Dünya Şampiyonası	20	29.0%

	Olimpiyat Oyunları	2	2.9%
	Toplam	69	100.0%
Derece Aldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	28	51.9%
	Avrupa Şampiyonası	10	18.5%
	Akdeniz Oyunları	10	18.5%
	Dünya Kupası	3	5.6%
	Dünya Şampiyonası	1	1.9%
	Universiade Oyunları	1	1.9%
	Olimpiyat Oyunları	1	1.9%
	Toplam	54	100.0%
Derece Aldığı Yaş Kategorisi	Kadetler	16	29.6%
	Gençler	12	22.2%
	Büyükler	26	48.1%
	Toplam	54	100.0%
Derece	1.	21	38.9%
	2.	20	37.0%
	3.	13	24.1%
	Toplam	54	100.0%

Araştırmaya katılan kişilerin kişisel bilgilerine göre dağılımları incelendiğinde: Sporcuların cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde; %44.9'u kadın. %55.1'i erkektir. Sporcuların yaşadıkları illere göre dağılımları incelendiğinde; %8.7'si Ankara'da. %1.4'ü Aksaray'da. %39.1'i Antalya'da. %2.9'u Bursa'da. %2.9'u Çanakkale'de. %1.4'ü Denizli'de. %2.9'u Kayseri'de. %1.4'ü Kocaeli'nde. %23.2'si İstanbul'da. %1.4'ü Manisa'da. %4.3'ü Mersin'de. %7.2'si Samsun'da. %1.4'ü Muğla'da ve %1.4'ü İzmir'de yaşamaktadır. Sporcuların eğitim düzeylerine göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %1.4'ü Ortaokul. %52.2'si lise. %44.9'u lisans ve %1.4'ü lisansüstü mezunudur. Sporcuların gelirlerine göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %30.4'ü 1000 TL altında. %36.2'si 1000-3000 TL aralığında. %10.1'i 3000-5000 TL aralığında ve %23.2'si 5000 TL'den fazla gelire sahiptir. Sporcuların spor yaşlarına göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %2.9'u 2 yıldan az. %23.2'si 2-5 yıldır ve %73.9'u 5 yıldan fazla süredir bu sporu yapmaktadır. Sporcuların yay klasmanlarına göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %65.2'si klasik yay klasmanında ve %34.8'i

makaralı yay klasmanındadır. Sporcuların yaş kategorilerine göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %23.2'si kadetler. %37.7'si gençler ve %39.1'i büyükler kategorisindedir. Sporcuların milli olma durumlarına göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %53.6'sı milli olurken. %46.4'ü milli olmamıştır. Sporcuların katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %52.2'si Türkiye Şampiyonasına. %10.1'i Avrupa Şampiyonasına. %5.8'i Dünya Kupasına. %29'u Dünya Şampiyonasına. %2.9'u Olimpiyat Oyunlarına katılmıştır. Sporcuların derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %51.9'u Türkiye Şampiyonasında. %18.5'i Avrupa Şampiyonasında. %18.5'i Akdeniz Oyunlarında. %5.6'sı Dünya Kupasında. %1.9'u Dünya Şampiyonasında. %1.9'u Universiade Oyunlarında ve %1.9'u Olimpiyat Oyunlarında dereceye girmiştir. Sporcuların dereceye girdikleri yaş kategorisine göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %29.6'u kadetler kategorisinde. %22.2'si gençler kategorisinde ve %48.1'i büyükler kategorisinde dereceye girmiştir. Sporcuların katıldıkları yarışmalarda aldıkları en üst seviye derecelere göre dağılımları incelendiğinde; sporcuların %38.9'u 1.. %37'si 2. ve %24.1'i 3. olmuştur.

2. Normallik Sınaması

Durumluk kaygı ve sürekli kaygı değişkenlerinin normal dağılıp dağılmadığının belirlenmesi amacıyla normallik testi yapılmıştır. Normallik testi sonuçlarına göre; durumluk kaygı ve sürekli kaygı değişkenlerinin gruplar arası karşılaştırmaların yapılmasında parametrik veya nonparametrik testlerden hangisinin yapılacağı belirlenecektir. Durumluk kaygı ve sürekli kaygı değişkenlerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler Tablo 5'te. Kolmogorov Smirnova normallik testi sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4

Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Değişkenlerine İlişkin Kolmogorov Smirnova Normallik Testi

	Kolmogorov-Smirnova		
	İstatistik	sd	p
Durumluk Kaygı	.106	69	.054
Sürekli Kaygı	.125	69	.010

Tabloda görülebileceği üzere. Durumluk kaygı ve sürekli kaygı değişkenlerine uygulanan Kolmogorov-Smirnov normallik testi sonuçlarına göre; durumluk kaygı değişkeni için hesaplanan olasılık (p) değerinin 0.05'in üzerinde olması. durumluk kaygı değişkeninin normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. Sürekli kaygı değişkeni için hesaplanan olasılık (p) değerinin 0.05'in altında olması değişkenin normal dağılıma sahip olmadığını gösterirken. verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığının belirlenmesinde sadece Kolmogorov-Smirnova testi yeterli değildir.

Tablo 5

Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Değişkenlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

	Ort.	Medyan	Mod	SS.	Ort.	Min.	Max.	Skewness (Çarpıklık)	Kurtosis (Basıklık)
Durumluk Kaygı	69	36.8986	35.0000	29.00	7.60833	23.00	59.00	0.711	0.380
Sürekli Kaygı	69	43.0000	43.0000	40.00	6.15725	28.00	64.00	0.393	1.664

Tabloda görülebileceği üzere. “*Tabachnick ve Fidell’e göre Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerlerinin +1.5 ile -1.5 arasında olması ve aritmetik ortalama. mod. medyan değerlerinin birbirine yakın değerler olması verilerin normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir.*” Bu duruma göre; sürekli kaygı değişkeni için tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde; sürekli kaygı değişkeni için çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1.5 ile -1.5 arasında olduğu ve aritmetik ortalama. mod. medyan değerlerinin birbirine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu sebeple sürekli kaygı değişkeninin de normal dağılıma sahip olduğu belirlenmiştir. Bu sebeple araştırmada; durumluk kaygı ve sürekli kaygının gruplar arası farklılıkların incelenmesine ilişkin karşılaştırmalarda parametrik analizler uygulanacaktır.

2. Normallik Sınaması

Durumluk kaygı ve sürekli kaygı değişkenlerinin normal dağılıp dağılmadığının belirlenmesi amacıyla normallik testi yapılmıştır. Normallik testi sonuçlarına göre; durumluk kaygı ve sürekli kaygı değişkenlerinin gruplararası karşılaştırmaların yapılmasında parametrik veya nonparametrik testlerden hangisinin yapılacağı belirlenecektir. Durumluk kaygı ve sürekli kaygı değişkenlerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler Tablo 7’te. Kolmogorov Smirnova normallik testi sonuçları Tablo 6’de gösterilmiştir.

Tablo 6

Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Değişkenlerine İlişkin Kolmogorov Smirnova Normallik Testi

	Kolmogorov-Smirnova		
	İstatistik	sd	p
Durumluk Kaygı	.106	69	.054
Sürekli Kaygı	.125	69	.010

Tabloda görülebileceği üzere. Durumluk kaygı ve sürekli kaygı değişkenlerine uygulanan Kolmogorov-Smirnov normallik testi sonuçlarına göre; durumluk kaygı değişkeni için hesaplanan olasılık (p) değerinin 0.05’in üzerinde olması. durumluk kaygı değişkeninin normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. Sürekli kaygı değişkeni için hesaplanan olasılık (p) değerinin 0.05’in altında olması değişkenin normal dağılıma sahip olmadığını gösterirken. verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığının belirlenmesinde sadece Kolmogorov-Smirnova testi yeterli değildir.

Tablo 7*Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygı Değişkenlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler*

	Ort.	Medyan	Mod	SS.	Ort.	Min.	Max.	Skewness (Çarpıklık)	Kurtosis (Basıklık)
Durumluk Kaygı	69	36.8986	35.0000	29.00	7.60833	23.00	59.00	0.711	0.380
Sürekli Kaygı	69	43.0000	43.0000	40.00	6.15725	28.00	64.00	0.393	1.664

Tabloda görülebileceği üzere. “*Tabachnick ve Fidell’e göre Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerlerinin +1.5 ile -1.5 arasında olması ve aritmetik ortalama. mod. medyan değerlerinin birbirine yakın değerler olması verilerin normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir.*” Bu duruma göre; sürekli kaygı değişkeni için tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde; sürekli kaygı değişkeni için çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1.5 ile -1.5 arasında olduğu ve aritmetik ortalama. mod. medyan değerlerinin birbirine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu sebeple sürekli kaygı değişkeninin de normal dağılıma sahip olduğu belirlenmiştir. Bu sebeple araştırmada; durumluk kaygı ve sürekli kaygının gruplar arası farklılıkların incelenmesine ilişkin karşılaştırmalarda parametrik analizler uygulanacaktır.

3. Yarışmalara İlişkin Başarı İstatistikleri

Kişilerin katıldıkları en üst seviye yarışmalar ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalardan aldıkları derecelerin spor yaşına. yay klasmanına. yaş kategorisine ve milli olma durumlarına göre dağılımları incelenmiştir.

Sporcuların spor yaşına ve katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler Tablo 8’te belirtilmiştir.

Tablo 8

Sporcuların Spor Yaşı Değişkenine ve Katıldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler

			Spor Yaşı	
			2-5 yıl arası	5 yıl ve üstü
			N	N
Katıldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	DERECE	1.	3
			2.	5
			3.	1
			Toplam	9
	Avrupa Şampiyonası	DERECE	1.	0
			2.	0
			3.	0
			Toplam	0
	Dünya Kupası	DERECE	1.	0
			2.	1
			3.	0
			Toplam	1
	Dünya Şampiyonası	DERECE	1.	0
			2.	0
			3.	2
			Toplam	2
	Olimpiyat Oyunları	DERECE	1.	0
			2.	0
			Toplam	0
	Toplam	DERECE	1.	3
			2.	6
			3.	3

	Toplam	12	42
--	--------	----	----

Sporcuların spor yaşına ve katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler incelendiğinde:

- Spor yaşı 2 yıldan az olan kişilerden herhangi bir yarışmada dereceye giren olmamıştır.
- Spor yaşı 2-5 yıl aralığında olan kişilerin katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 9 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 5'i 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 2. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden 2 kişi dereceye girmiş ve ikisi de 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
- Spor yaşı 5 yıldan fazla olan kişilerin katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 13 kişi dereceye girerken. bunlardan 5'i 1.. 5'i 2. ve 3'ü 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 6 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 2'si 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden toplam 18 kişi dereceye girerken. bunlardan 7'si 1.. 6'sı 2. ve 5'i 3. olmuştur.

- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden toplam 2 kişi dereceye girmiş ve bu kişiler 1. ve 2. olmuştur.

Sporcuların yay klasmanına ve katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler Tablo 9’da belirtilmiştir.

Tablo 9

Sporcuların Yay Klasmanına ve Katıldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler

			Yay Klasmanı		
			Klasik Yay	Makaralı Yay	
			N	N	
Katıldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	DERECE	1.	5	3
			2.	8	2
			3.	1	3
			Toplam	14	8
	Avrupa Şampiyonası	DERECE	1.	3	0
			2.	1	1
			3.	1	0
			Toplam	5	1
	Dünya Kupası	DERECE	1.	2	0
			2.	1	0
			3.	0	1
			Toplam	3	1
	Dünya Şampiyonası	DERECE	1.	5	2
			2.	2	4
			3.	3	4
			Toplam	10	10
Olimpiyat Oyunları	DERECE	1.	1	0	
		2.	1	0	

		Toplam	2	0
		1.	16	5
		2.	13	7
Toplam	DERECE	3.	5	8
		Toplam	34	20

Sporcuların yay klasmanına ve katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler incelendiğinde:

➤ Klasik yay klasmanında yarışan kişilerin katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;

- Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 14 kişi dereceye girerken. bunlardan 5'i 1.. 8'i 2. ve 1'i 3. olmuştur.
- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 1'i 2. ve 1'i 3. olmuştur.
- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1. ve 1'i 2. olmuştur.
- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden 10 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1.. 4'ü 2. ve 4'ü 3. olmuştur.
- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden toplam 2 kişi dereceye girmiş ve bu kişiler 1. ve 2. olmuştur.

➤ Makaralı yay klasmanında yarışan kişilerin katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;

- Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 8 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 2'si 2. ve 2'si 3. olmuştur.
- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 2. olmuştur.

- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur.
- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden toplam 10 kişi dereceye girerken. bunlardan 7’si 1.. 6’sı 2. ve 5’i 3. olmuştur.
- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır. Bu veri. makaralı yay branşı olimpik bir branş olmadığı için dikkate alınmamalıdır.

Sporcuların yaş kategorisine ve katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler Tablo 10’da belirtilmiştir.

Tablo 10

Sporcuların Yaş Kategorisi Değişkenine ve Katıldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler

		Yaş Kategorisi				
		Kadetler	Gençler	Büyükler		
					N	N
Katıldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	DERECE	1.	5	2	1
			2.	3	4	3
			3.	1	1	2
			Toplam	9	7	6
	Avrupa Şampiyonası	DERECE	1.	0	3	0
			2.	0	1	1
			3.	0	1	0
			Toplam	0	5	1
	Dünya Kupası	DERECE	1.	0	2	0
			2.	0	1	0
			3.	0	0	1
			Toplam	0	3	1
	Dünya Şampiyonası	DERECE	1.	0	1	6
			2.	0	2	4

		3.	2	2	3
		Toplam	2	5	13
Olimpiyat Oyunları	DERECE	1.	0	0	1
		2.	0	0	1
		Toplam	0	0	2
Toplam	DERECE	1.	5	8	8
		2.	3	8	9
		3.	3	4	6
		Toplam	11	20	23

Sporcuların yaş kategorisine ve katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler incelendiğinde:

- Kadetler kategorisinde yarışan kişilerin katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 9 kişi dereceye girerken. bunlardan 5'i 1.. 3'ü 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden 2 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
- Gençler kategorisinde yarışan kişilerin katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 7 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1.. 4'ü 2. ve 1'i 3. olmuştur.

- Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 5 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 1'i 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1. ve 1'i 2. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden toplam 5 kişi dereceye girerken. bunlardan 1'i 1.. 2'si 2. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
- Büyükler kategorisinde yarışan kişilerin katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
- Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 6 kişi dereceye girerken. bunlardan 1'i 1.. 3'ü 2. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 1 kişi dereceye girmiş ve 2. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden 13 kişi dereceye girerken. bunlardan 6'sı 1.. 4'ü 2. ve 3'ü 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden toplam 2 kişi dereceye girmiş ve bu kişiler 1. ve 2. olmuştur.

Sporcuların milli olma durumlarına ve katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler Tablo 11’de belirtilmiştir.

Tablo 11

Sporcuların Milli Olup Olmama Değişkenine ve Katıldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler

			Milli Olma Durumu	
			Evet	Hayır
			N	N
Katıldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	DERECE	1.	7
			2.	10
			3.	2
			Toplam	19
	Avrupa Şampiyonası	DERECE	1.	0
			2.	0
			3.	0
			Toplam	0
	Dünya Kupası	DERECE	1.	0
			2.	0
			3.	0
			Toplam	0
	Dünya Şampiyonası	DERECE	1.	0
			2.	0
			3.	0
			Toplam	0
	Olimpiyat Oyunları	DERECE	1.	0
			2.	0
			Toplam	0
	Toplam	DERECE	1.	7

2.	10	10
3.	11	2
Toplam	35	19

Sporcuların milli olma durumlarına ve katıldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler incelendiğinde:

- Milli sporcuların katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 1'i 1. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 6 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 2'si 2. ve 1'i 1. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden toplam 4 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1.. 1'i 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden toplam 20 kişi dereceye girerken. bunlardan 7'si 1.. 6'sı 2. ve 7'si 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden toplam 2 kişi dereceye girmiş ve bu kişiler 1. ve 2. olmuştur.
- Milli olmayan sporcuların katıldığı en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Bugüne kadar katıldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 19 kişi dereceye girerken. bunlardan 7'si 1.. 10'u 2. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Bugüne kadar katıldığı en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.

Sporcuların spor yaşına ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler Tablo 12’de belirtilmiştir.

Tablo 12

Sporcuların Spor Yaşı Değişkenine ve Derece Aldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler

			Spor Yaşı		
			2-5 yıl	5 yıl ve	
			arası	üstü	
			N	N	
Derece Aldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	DERECE	1.	3	7
			2.	6	5
			3.	2	5
			Toplam	11	17
	Avrupa Şampiyonası	DERECE	1.	0	7
			2.	0	2
			3.	0	1
			Toplam	0	10
	Akdeniz Oyunları	DERECE	1.	0	0
			2.	0	6
			3.	1	3
			Toplam	1	9
	Dünya Kupası	DERECE	1.	0	2
			2.	0	1
			3.	0	0
			Toplam	0	3
	Dünya Şampiyonası	DERECE	1.	0	0
			2.	0	0
			3.	0	1
			Toplam	0	1

Universiade Oyunları	DERECE	1.	0	1
		2.	0	0
		3.	0	0
		Toplam	0	1
Olimpiyat Oyunları	DERECE	1.	0	1
		2.	0	0
		3.	0	0
		Toplam	0	1
Toplam	DERECE	1.	3	18
		2.	6	14
		3.	3	10
		Toplam	12	42

Sporcuların spor yaşına ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler incelendiğinde:

- Spor yaşı 2 yıldan az olan kişilerden herhangi bir yarışmada dereceye giren olmamıştır.
- Spor yaşı 2-5 yıl aralığında olan kişilerin derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 11 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 6'sı 2. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.

- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
- Spor yaşı 5 yıldan fazla olan kişilerin derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 17 kişi dereceye girerken. bunlardan 7'si 1.. 5'i 2. ve 5'i 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 10 kişi dereceye girerken. bunlardan 7'si 1.. 2'si 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden toplam 9 kişi dereceye girerken. bunlardan 6'sı 2. ve 3'ü 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1. ve 1'i 2. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.

Sporcuların yay klasmanına ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler Tablo 13'te belirtilmiştir.

Tablo 13

Sporcuların Yay Klasmanına ve Derece Aldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler

			Yay Klasmanı	
			Klasik Yay	Makaralı Yay
			N	N
Derece Aldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	DERECE	1.	7
			2.	9
			3.	3
			Toplam	4
	Avrupa Şampiyonası	DERECE	1.	6
			2.	1
			3.	1
			Toplam	8
	Akdeniz Oyunları	DERECE	1.	0
			2.	2
			3.	0
			Toplam	2
	Dünya Kupası	DERECE	1.	2
			2.	1
			3.	0
			Toplam	3
	Dünya Şampiyonası	DERECE	1.	0
			2.	0
			3.	1
			Toplam	1

Universiade Oyunları	DERECE	1.	0	1
		2.	0	0
		3.	0	0
		Toplam	0	1
Olimpiyat Oyunları	DERECE	1.	1	0
		2.	0	0
		3.	0	0
		Toplam	1	0
Toplam	DERECE	1.	16	5
		2.	13	7
		3.	5	8
		Toplam	34	20

Sporcuların yay klasmanına ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler incelendiğinde:

- Klasik yay klasmanında yarışan kişilerin derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 19 kişi dereceye girerken. bunlardan 7'si 1.. 9'u 2. ve 3'ü 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 8 kişi dereceye girerken. bunlardan 8'i 1.. 1'i 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden 2 kişi dereceye girmiş ve bu kişiler 2. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1. ve 1'i 2. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.

- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.
- Makaralı yay klasmanında yarışan kişilerin derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 9 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 2'si 2. ve 4'ü 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 2 kişi dereceye girerken. bu kişiler 1. ve 2. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden toplam 8 kişi dereceye girerken. bunlardan 4'ü 2. ve 4'ü 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.

Sporcuların yaş kategorisine ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler Tablo 14’te belirtilmiştir.

Tablo 14

Sporcuların Yaş Kategorisi Değişkenine ve Derece Aldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler

		Yaş Kategorisi				
		Kadetler	Gençler	Büyükler		
					N	N
Derece Aldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	DERECE	1.	4	5	1
			2.	3	5	3
			3.	2	3	2
			Toplam	9	13	6
	Avrupa Şampiyonası	DERECE	1.	1	3	3
			2.	0	1	1
			3.	0	0	1
			Toplam	1	4	5
	Akdeniz Oyunları	DERECE	1.	0	0	0
			2.	0	2	4
			3.	1	1	2
			Toplam	1	3	6
	Dünya Kupası	DERECE	1.	0	0	2
			2.	0	0	1
			3.	0	0	0
			Toplam	0	0	3
	Dünya Şampiyonası	DERECE	1.	0	0	0
			2.	0	0	0
			3.	0	0	1
			Toplam	0	0	1
	DERECE		1.	0	0	1

Universiade Oyunları		2.	0	0	0
		3.	0	0	0
		Toplam	0	0	1
Olimpiyat Oyunları	DERECE	1.	0	0	1
		2.	0	0	0
		3.	0	0	0
		Toplam	0	0	1
Toplam	DERECE	1.	5	8	8
		2.	3	8	9
		3.	3	4	6
		Toplam	11	20	23

Sporcuların yaş kategorisine ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler incelendiğinde:

- Kadetler kategorisinde yarışan kişilerin derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 9 kişi dereceye girerken. bunlardan 4'ü 1.. 3'ü 2. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.

- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
- Gençler kategorisinde yarışan kişilerin derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 13 kişi dereceye girerken. bunlardan 5'i 1.. 5'i 2. ve 3'ü 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1. ve 1'i 2. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
- Büyükler kategorisinde yarışan kişilerin derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 6 kişi dereceye girerken. bunlardan 1'i 1.. 3'ü 2. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 5 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 1'i 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden toplam 6 kişi dereceye girerken. bunlardan 4'ü 2. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1.. 1'i 2. olmuştur.

- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur.
- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.
- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.

Sporcuların milli olma durumuna ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler Tablo 15’de belirtilmiştir.

Tablo 15

Sporcuların Milli Olma Olmama Değişkenine ve Derece Aldıkları En Üst Seviye Yarışmalara Göre Dağılımlarında Bugüne Kadar Kazandıkları En İyi Derecelere İlişkin Bilgiler

			Milli Olma Durumu		
			Evet	Hayır	
			N	N	
Derece Aldığı En Üst Seviye Yarışma	Türkiye Şampiyonası	DERECE	1.	3	7
			2.	1	10
			3.	5	2
			Toplam	9	19
	Avrupa Şampiyonası	DERECE	1.	7	0
			2.	2	0
			3.	1	0
			Toplam	10	0
	Akdeniz Oyunları	DERECE	1.	0	0
			2.	6	0
			3.	4	0
			Toplam	10	0
	Dünya Kupası	DERECE	1.	2	0

		2.	1	0
		3.	0	0
		Toplam	3	0
		1.	0	0
		2.	0	0
		3.	1	0
		Toplam	1	0
		1.	1	0
		2.	0	0
		3.	0	0
		Toplam	1	0
		1.	1	0
		2.	0	0
		3.	0	0
		Toplam	1	0
		1.	14	7
		2.	10	10
		3.	11	2
		Toplam	35	19

Sporcuların milli olma durumlarına ve derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere ilişkin bilgiler incelendiğinde:

- Milli olan sporcuların derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 9 kişi dereceye girerken. bunlardan 3'ü 1.. 1'i 2. ve 5'i 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden toplam 10 kişi dereceye girerken. bunlardan 7'si 1.. 2'si 2. ve 1'i 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden 6 kişi dereceye girerken. bunlardan 4'ü 2. ve 2'si 3. olmuştur.

- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bunlardan 2'si 1. ve 1'i 2. olmuştur.
- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.
- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 1. olmuştur.
- Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden 1 kişi dereceye girmiş ve 3. olmuştur. Milli olmayan sporcuların derece aldıkları en üst seviye yarışmalara göre dağılımlarında. bugüne kadar kazandıkları en iyi derecelere göre dağılımları incelendiğinde;
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Türkiye Şampiyonası olan kişilerden toplam 19 kişi dereceye girerken. bunlardan 7'si 1.. 10'u 2. ve 2'si 3. olmuştur.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Avrupa Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Akdeniz Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Kupası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Dünya Şampiyonası olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Universiade Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.
 - Derece aldıkları en üst seviye yarışma Olimpiyat Oyunları olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.

4. Başarı ile İlişkilerin İncelenmesi

Araştırmada başarı (derece) ile cinsiyet, eğitim düzeyi, gelir, spor yaşı, yay klasmanı, yaş kategorisi, milli olma durumu, katılınan en üst düzey yarışma ve derece aldığı yaş kategorisi arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacıyla çapraz tablo analizi yapılmıştır. Çapraz tablo analizi sonucunda ilişkilerin anlamlı olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Ki-Kare testi yapılmıştır.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile cinsiyet arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 16’da belirtilmiştir.

Tablo 16

Başarı (Derece) ile Cinsiyet Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

		Cinsiyet			
		Kadın		Erkek	
		N	%	N	%
DERECE	1.	7	30.4%	14	45.2%
	2.	11	47.8%	9	29.0%
	3.	5	21.7%	8	25.8%
	Toplam	23	100.0%	31	100.0%

Ki-Kare (Chi-square)= 2.086; sd=2; p=.352

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile cinsiyet arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Kadınlardan toplam 23 kişi katılmış oldukları yarışmalarda dereceye girerken, bunların %30.4’ü 1.. %47.8’i 2.. %21.7’si 3. olmuştur. Erkeklerden toplam 31 kişi katılmış oldukları yarışmalarda dereceye girerken, bunların %45.2’si 1.. %29’u 2.. %25.8’i 3. olmuştur.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile eğitim arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 17’de belirtilmiştir.

Tablo 17

Başarı (Derece) ile Eğitim Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

		Eğitim							
		Ortaokul		Lise		Lisans		Lisansüstü	
		N	%	N	%	N	%	N	%
DERECE	1.	1	100.0%	13	46.4%	7	28.0%	0	0.0%
	2.	0	0.0%	8	28.6%	12	48.0%	0	0.0%
	3.	0	0.0%	7	25.0%	6	24.0%	0	0.0%
	Toplam	1	100.0%	28	100.0%	25	100.0%	0	0.0%

Ki-Kare (Chi-square)= 4.106; sd=4; p=.392

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile eğitim düzeyi arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile eğitim düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Ortaokul mezunlarından toplam 1 kişi dereceye girmiş ve 1. Olmuştur. Lise mezunlarından toplam 28 kişi dereceye girerken. bunların %46.4’ü 1.. %28.6’sı 2..%25’i 3. olmuştur. Lisans mezunlarından toplam 25 kişi dereceye girerken. bunların %28’i 1.. %48’i 2. ve %24’ü 3. olmuştur. Lisansüstü mezunu olan kişilerden dereceye giren olmamıştır.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile gelir arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 18’de belirtilmiştir

Tablo 18

Başarı (Derece) ile Gelir Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

		Gelir							
		1000 tl altı		1000-3000 tl.		3000-5000 tl.		5000 tl üstü	
		N	%	N	%	N	%	N	%
DERECE	1.	5	27.8%	7	38.9%	3	100.0%	6	40.0%
	2.	8	44.4%	7	38.9%	0	0.0%	5	33.3%
	3.	5	27.8%	4	22.2%	0	0.0%	4	26.7%
	Toplam	18	100.0%	18	100.0%	3	100.0%	15	100.0%

Ki-Kare (Chi-square)= 5.799; sd=6; p=.446

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile gelir arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile gelir arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). 1000 TL altı gelire sahip olan kişilerden toplam 18 kişi dereceye girerken. bunların %27.8’i 1.. %44.4’ü 2. ve %27.8’i 3. olmuştur. 1000-3000 TL gelire sahip olan kişilerden toplam 18 kişi dereceye girerken. bunların %38.9’u 1.. %38.9’u 2. ve %22.2’si 3. olmuştur. 3000-5000 TL arası gelire sahip olan kişilerden toplam 3 kişi dereceye girerken. bu kişilerin hepsi 1. Olmuştur. 5000 TL üzeri gelire sahip olan kişilerden toplam 15 kişi dereceye girerken. bunların %40’ı 1.. %33.3’ü 5. Ve %26.7’si 3. olmuştur.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile spor yaşı arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 19’da belirtilmiştir.

Tablo 19

Başarı (Derece) ile Spor Yaşı Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

		Spor Yaşı					
		2 yıl altı		2-5 yıl arası		5 yıl ve üstü	
		N	%	N	%	N	%
DERECE	1.	0	0.0%	3	25.0%	18	42.9%
	2.	0	0.0%	6	50.0%	14	33.3%
	3.	0	0.0%	3	25.0%	10	23.8%
	Toplam	0	0.0%	12	100.0%	42	100.0%

Ki-Kare (Chi-square)= 1.471; sd=2; p=.479

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile spor yaşı arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile spor yaşı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Spor yaşı 2 yıldan az olan kişilerden dereceye giren olmamıştır. Spor yaşı 2-5 yıl aralığında olan kişilerden toplam 12 kişi dereceye girerken. bunların %25’i 1.. %50’si 2. ve %25’i 3. olmuştur. Spor yaşı 5 yıldan fazla olan kişilerden toplam 42 kişi dereceye girerken. bunların %42.9’u 1.. %33.3’ü 2. ve %23.8’i 3. olmuştur.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile yay klasmanı arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 20’de belirtilmiştir.

Tablo 20

Başarı (Derece) ile Yay Klasmanı Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

		Yay Klasmanı			
		Klasik Yay		Makaralı Yay	
		N	%	N	%
DERECE	1.	16	47.1%	5	25.0%
	2.	13	38.2%	7	35.0%
	3.	5	14.7%	8	40.0%
	Toplam	34	100.0%	20	100.0%

Ki-Kare (Chi-square)= 4.958; sd=2; p=.084

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile yay klasmanı arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile yay klasmanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Klasik yay klasmanında yarışan kişilerden toplam 34 kişi dereceye girerken. bunların %47.1’i 1.. %38.2’si 2. ve %14.7’si 3. olmuştur. Makaralı yay klasmanında yarışan kişilerden toplam 20 kişi dereceye girerken. bunların %25’i 1.. %35’i 2. ve %40’ı 3. olmuştur.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile yaş kategorisi arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 21’de belirtilmiştir.

Tablo 21

Başarı (Derece) ile Yaş Kategorisi Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

		Yaş Kategorisi					
		Kadetler		Gençler		Büyükler	
		N	%	N	%	N	%
DERECE	1.	5	45.5%	8	40.0%	8	34.8%
	2.	3	27.3%	8	40.0%	9	39.1%
	3.	3	27.3%	4	20.0%	6	26.1%
	Toplam	11	100.0%	20	100.0%	23	100.0%

Ki-Kare (Chi-square)= .809; sd=4; p=.937

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile yaş kategorisi arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile yaş kategorisi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Kadetler kategorisinde yarışan kişilerden toplam 11 kişi dereceye girerken. bunların %45.5’i 1.. %27.3’ü 2. ve %27.3’ü 3. olmuştur. Gençler kategorisinde yarışan kişilerden toplam 20 kişi dereceye girerken. bunların %40’ı 1.. %40’ı 2. ve %20’si 3. olmuştur. Büyükler kategorisinde yarışan kişilerden toplam 23 kişi dereceye girerken. bunların %34.8’i 1.. %39.1’i 2. ve %26.1’i 3. olmuştur.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile milli olma durumu arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 22’de belirtilmiştir.

Tablo 22

Başarı (Derece) ile Milli Olma Durumu Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

		Millilik			
		Evet		Hayır	
		N	%	N	%
DERECE	1.	14	40.0%	7	36.8%
	2.	10	28.6%	10	52.6%
	3.	11	31.4%	2	10.5%
	Toplam	35	100.0%	19	100.0%

Ki-Kare (Chi-square)= 4.191; sd=2; p=.123

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile milli olma durumu arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile milli olma durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Milli olan kişilerden toplam 35 kişi dereceye girerken. bunların %40’ı 1.. %28.6’sı 2. ve %31.4’ü 3. olmuştur. Milli olmayan kişilerden toplam 19 kişi dereceye girerken. %36.8’i 1.. %52.6’sı 2. ve %10.5’i 3. olmuştur.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile katıldığı en üst seviye yarışma arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 22’de belirtilmiştir.

Tablo 23

Başarı (Derece) ile Katıldığı En Üst Seviye Yarışma Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

Katıldığı En Üst Seviye Yarışma															
DERECE	Türkiye Şampiyonası			Avrupa Şampiyonası		Akdeniz Oyunları		Dünya Kupası		Dünya Şampiyonası		Universiade Oyunları		Olimpiyat Oyunları	
	N	%		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.	8	36.4%		3	50.0%	0	0.0%	2	50.0%	7	35.0%	0	0.0%	1	50.0%
2.	10	45.5%		2	33.3%	0	0.0%	1	25.0%	6	30.0%	0	0.0%	1	50.0%
3.	4	18.2%		1	16.7%	0	0.0%	1	25.0%	7	35.0%	0	0.0%	0	0.0%
Toplam	22	100.0%		6	100.0%	0	0.0%	4	100.0%	20	100.0%	0	0.0%	2	100.0%

Ki-Kare (Chi-square)= 3.381; sd=8; p=.908

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile katıldıkları en üst seviye yarışma arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile katıldıkları en üst seviye yarışma arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Türkiye şampiyonasına katılan kişilerden toplam 22 kişi dereceye girerken. bunların %36.4’ü 1.. %45.5’i 2. ve %18.2’si 3. olmuştur. Avrupa şampiyonasına katılan kişilerden toplam 6 kişi dereceye girerken. bunların %50’si 1.. %33.3’ü 2. ve %16.7’si 3. olmuştur. Akdeniz oyunlarına katılan kişilerden dereceye giren olmamıştır. Dünya kupasına katılan kişilerden toplam 4 kişi dereceye girerken. bunların %50’si 1.. %25’i 2. ve %25’i 3. olmuştur. Dünya şampiyonasına katılan kişilerden toplam 20 kişi dereceye girerken. bunların %35’i 1.. %30’u 2. ve %35’i 3. olmuştur. Olimpiyat oyunlarına katılan kişilerden toplam 2 kişi dereceye girerken. bu kişiler 1. ve 2. olmuştur.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile derece aldığı yaş kategorisi arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan çapraz tablo analizi sonuçları ve Ki-Kare testi sonuçları Tablo 24'te belirtilmiştir.

Tablo 24

Başarı (Derece) ile Derece Aldığı Yaş Kategorisi Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesine Yönelik Yapılan Ki-Kare Testi Sonuçları

		Derece Aldığı Yaş Kategorisi					
		Kadetler		Gençler		Büyükler	
		N	%	N	%	N	%
DERECE	1.	6	37.5%	4	33.3%	11	42.3%
	2.	6	37.5%	5	41.7%	9	34.6%
	3.	4	25.0%	3	25.0%	6	23.1%
	Toplam	16	100.0%	12	100.0%	26	100.0%

Ki-Kare (Chi-square)= .314; sd=4; p=.989

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile derece aldıkları yaş kategorisi arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre; başarı derecesi ile derece aldıkları yaş kategorisi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$). Kadetler kategorisinde dereceye giren kişilerden toplam 16 kişi dereceye girerken. bunların %37.5'i 1.. %37.5'i 2. ve %25'i 3. olmuştur. Gençler kategorisinde dereceye giren kişilerden toplam 12 kişi dereceye girerken. bunların %33.3'ü 1.. %41.7'si 2. ve %25'i 3. olmuştur. Büyükler kategorisinde dereceye giren kişilerden toplam 26 kişi dereceye girerken. bunların %42.3'ü 1.. %34.6'sı 2. ve %23.1'i 3. olmuştur.

5. Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygıların Sosyo-Demografik Özelliklere Göre Farklılıklarının İncelenmesi

Durumluk kaygı ve sürekli kaygıların sosyo-demografik özelliklere göre farklılıklarının incelenmesinde; iki grup arasındaki farkı bağımsız örneklem t-testi. ikiden fazla grup olduğunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında “One Way Anova” testi kullanılmıştır. Anova testi sonucunda anlamlı farklılığın bulunduğu değişkenlerde ise; Post-Hoc LSD testi kullanılarak her bir grubun diğer gruplara göre farklılıkları belirlenmiştir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Cinsiyet” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t- testi uygulanmıştır. Bağımsız örneklem t- testi sonuçlarına ilişkin veriler Tablo x’de verilmiştir. T- testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1A}: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları cinsiyete göre farklılaşmaktadır.

H_{2A}: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları cinsiyete göre farklılaşmaktadır.

Tablo 25

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Cinsiyete Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Cinsiyet	N	Ort.	SS	t	p
Durumluk Kaygı	Kadın	31	39.7097	7.70798	2.922	.005
	Erkek	38	34.6053	6.79642		
Sürekli Kaygı	Kadın	31	44.7097	7.48418	2.035	.048
	Erkek	38	41.6053	4.45117		

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının cinsiyete göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin altında olduğundan H_{1A} ve H_{2A} hipotezleri kabul edilir. Bu hipotezlerin kabul edilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının cinsiyete göre farklılık gösterdiği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olduğu anlamına gelmektedir. Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının cinsiyete göre ortalama farklılıkları incelendiğinde; kadın sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygıları erkek sporculardan daha yüksektir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Eğitim Düzeyi” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t- testi uygulanmıştır. Eğitim düzeyine göre farklılıklar incelenirken. grup dağılımları arasındaki örneklem sayısı farklılığı yüksek olduğundan. ortaokul ve lise bir grup. lisans ve lisansüstü bir grup olarak ele alınmıştır. Bağımsız örneklem t- testi sonuçlarına ilişkin veriler Tablo x’de verilmiştir. T- testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1B}: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları eğitim düzeyine göre farklılaşmaktadır.

H_{2B}: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları eğitim düzeyine göre farklılaşmaktadır.

Tablo 26

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Eğitim Düzeyine Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Eğitim Düzeyi	N	Ort.	SS	t	p
Durumluk Kaygı	Ortaokul ve Lise	37	37.9189	6.78797	1.202	.234
	Lisans ve Üzeri	32	35.7188	8.41364		
Sürekli Kaygı	Ortaokul ve Lise	37	43.5135	6.81755	.742	.460
	Lisans ve Üzeri	32	42.4063	5.3392		

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının eğitim düzeyine göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1B} ve H_{2B} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının eğitim düzeyine göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Gelir” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla “One Way ANOVA” testi uygulanmıştır. Tablo x’te ANOVA testine ilişkin F test istatistikleri ve olasılık (p) değerleri ve ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılığın bulunduğu değişkenlere ilişkin Post-Hoc LSD testi sonuçları verilmiştir. ANOVA testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1C}: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları gelire göre farklılaşmaktadır.

H_{2C}: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları gelire göre farklılaşmaktadır.

Tablo 27

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Gelire Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Gelir	N	Ort.	SS.	F	p	Post-Hoc LSD
Durumluk Kaygı	a) 1000 tl altı	21	38.9048	7.39530	2.519	.066	
	b) 1000-3000 tl.	25	37.6400	5.99222			
	c) 3000-5000 tl.	7	38.1429	9.70272			
	d) 5000 tl üstü	16	32.5625	8.18917			
	Toplam	69	36.8986	7.60833			
Sürekli Kaygı	a) 1000 tl altı	21	44.4762	5.57332	.788	.505	
	b) 1000-3000 tl.	25	43.0400	7.11501			
	c) 3000-5000 tl.	7	41.7143	4.60848			
	d) 5000 tl üstü	16	41.5625	5.91009			
	Toplam	69	43.0000	6.15725			

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının gelire göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan ANOVA testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1C} ve H_{2C} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının gelire göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Spor Yaşı” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla “One Way ANOVA” testi uygulanmıştır. Tablo x’te ANOVA testine ilişkin F test istatistikleri ve olasılık (p) değerleri ve ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılığın bulunduğu değişkenlere ilişkin Post-Hoc LSD testi sonuçları verilmiştir. ANOVA testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1D}: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları spor yaşına göre farklılaşmaktadır.

H_{2D}: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları spor yaşına göre farklılaşmaktadır.

Tablo 28

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Spor Yaşına Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Spor Yaşı	N	Ort.	SS.	F	p	Post-Hoc LSD
Durumluk Kaygı	a) 2 yıl altı	2	30.0000	1.41421	3.035	.055	
	b) 2-5 yıl arası	16	40.4375	7.89910			
	c) 5 yıl ve üstü	51	36.0588	7.30318			
	Toplam	69	36.8986	7.60833			
Sürekli Kaygı	a) 2 yıl altı	2	42.5000	3.53553	.179	.837	
	b) 2-5 yıl arası	16	43.8125	7.41367			
	c) 5 yıl ve üstü	51	42.7647	5.87737			
	Toplam	69	43.0000	6.15725			

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının spor yaşına göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan ANOVA testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1D} ve H_{2D} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının spor yaşına göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Yay Klasmanı” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t- testi uygulanmıştır. Eğitim düzeyine göre farklılıklar incelenirken. grup dağılımları arasındaki örneklem sayısı farklılığı yüksek olduğundan. ortaokul ve lise bir grup. lisans ve lisansüstü bir grup olarak ele alınmıştır. Bağımsız örneklem t- testi sonuçlarına ilişkin veriler Tablo 28’de verilmiştir. T- testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1E}: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları yay klasmanına göre farklılaşmaktadır.

H_{2E}: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları yay klasmanına göre farklılaşmaktadır.

Tablo 29

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Yay Klasmanına Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yay Klasmanı	N	Ort.	SS	t	p
Durumluk Kaygı	Klasik Yay	45	37.5333	7.53959	.948	.346
	Makaralı Yay	24	35.7083	7.75426		
Sürekli Kaygı	Klasik Yay	45	43.1556	6.28836	.285	.776
	Makaralı Yay	24	42.7083	6.02516		

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının yay klasmanına göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1E} ve H_{2E} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının yay klasmanına göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Yaş Kategorisi” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla “One Way ANOVA” testi uygulanmıştır. Tablo 29’da ANOVA testine ilişkin F test istatistikleri ve olasılık (p) değerleri ve ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılığın bulunduğu değişkenlere ilişkin Post-Hoc LSD testi sonuçları verilmiştir. ANOVA testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1F}: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları yaş kategorisine göre farklılaşmaktadır.

H_{2F}: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları yaş kategorisine göre farklılaşmaktadır.

Tablo 30

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Spor Yaşına Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Kategori	N	Ort.	SS.	F	p	Post-Hoc LSD
Durumluk Kaygı	a) Kadetler	16	39.3750	6.05392	2.116	.129	
	b) Gençler	26	37.6154	6.01383			
	c) Büyükler	27	34.7407	9.29265			
	Toplam	69	36.8986	7.60833			
Sürekli Kaygı	a) Kadetler	16	46.1875	7.11073	3.090	.052	
	b) Gençler	26	41.6154	5.52867			
	c) Büyükler	27	42.4444	5.66591			
	Toplam	69	43.0000	6.15725			

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının yaş kategorisine göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan ANOVA testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1F} ve H_{2F} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının yaş kategorisine göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Millilik Durumuna” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t- testi uygulanmıştır. Eğitim düzeyine göre farklılıklar incelenirken. grup dağılımları arasındaki örneklem sayısı farklılığı yüksek olduğundan. ortaokul ve lise bir grup. lisans ve lisansüstü bir grup olarak ele alınmıştır. Bağımsız örneklem t- testi sonuçlarına ilişkin veriler Tablo 30’da verilmiştir. T- testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1G} : Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları millilik durumuna göre farklılaşmaktadır.

H_{2G} : Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları millilik durumuna göre farklılaşmaktadır.

Tablo 31

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Millilik Durumuna Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Millilik Durumu	N	Ort.	SS	t	p
Durumluk Kaygı	Evet	37	35.6216	8.21026	-1.513	.135
	Hayır	32	38.375	6.67083		
Sürekli Kaygı	Evet	37	42.1081	5.41492	-1.300	.198
	Hayır	32	44.0313	6.86028		

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının millilik durumuna göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1G} ve H_{2G} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının millilik durumuna göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Katıldığı En Üst Seviye Yarışma” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla “One Way ANOVA” testi uygulanmıştır. Tablo 31’de ANOVA testine ilişkin F test istatistikleri ve olasılık (p) değerleri ve ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılığın bulunduğu değişkenlere ilişkin Post-Hoc LSD testi sonuçları verilmiştir. ANOVA testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1H} : Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları katıldıkları en üst seviye yarışma türüne göre farklılaşmaktadır.

H_{2H} : Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları katıldıkları en üst seviye yarışma türüne göre farklılaşmaktadır.

Tablo 32

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Katıldıkları En Üst Seviye Yarışma Türüne Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Katıldığı En Üst Seviye Yarışma	N	Ort.	SS.	F	p	Post-Hoc LSD
Durumluk Kaygı	a) Türkiye Şampiyonası	36	38.0278	6.40306	1.852	.130	
	b) Avrupa Şampiyonası	7	41.5714	10.98267			
	c) Dünya Kupası	4	34.2500	6.39661			
	d) Dünya Şampiyonası	20	34.1500	7.99523			
	e) Olimpiyat Oyunları	2	33.0000	5.65685			
	Toplam	69	36.8986	7.60833			
Sürekli Kaygı	a) Türkiye Şampiyonası	36	44.0000	6.49835	.976	.427	
	b) Avrupa Şampiyonası	7	44.0000	7.30297			
	c) Dünya Kupası	4	40.0000	6.48074			
	d) Dünya Şampiyonası	20	41.2500	4.77796			
	e) Olimpiyat Oyunları	2	45.0000	8.48528			
	Toplam	69	43.0000	6.15725			

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının katıldıkları en üst seviye yarışma türüne göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan ANOVA testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1H} ve H_{2H} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli

kaygılarının katıldıkları en üst seviye yarışma türüne göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Derece Aldığı Yaş Kategorisi” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla “One Way ANOVA” testi uygulanmıştır. Tablo 32’de ANOVA testine ilişkin F test istatistikleri ve olasılık (p) değerleri ve ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılığın bulunduğu değişkenlere ilişkin Post-Hoc LSD testi sonuçları verilmiştir. ANOVA testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H₁₁: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları derece aldıkları yaş kategorisine göre farklılaşmaktadır.

H₂₁: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları derece aldıkları yaş kategorisine göre farklılaşmaktadır.

Tablo 33

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Derece Aldıkları Yaş Kategorisine Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Derece Aldığı Yaş Kategorisi	N	Ort.	SS.	F	p	Post-Hoc LSD
Durumluk Kaygı	a) Kadetler	16	37.6250	7.02258	.886	.418	
	b) Gençler	12	38.7500	9.42072			
	c) Büyükler	26	35.4231	7.28930			
	Toplam	54	36.8148	7.70952			
Sürekli Kaygı	a) Kadetler	16	44.3125	8.04752	.429	.654	
	b) Gençler	12	43.5833	4.39955			
	c) Büyükler	26	42.3846	6.70568			
	Toplam	54	43.2222	6.65502			

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının derece aldıkları yaş kategorisine göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan ANOVA testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H₁₁ ve H₂₁ hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının derece

aldıkları yaş kategorisine göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Derece” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla “One Way ANOVA” testi uygulanmıştır. Tablo 33’te ANOVA testine ilişkin F test istatistikleri ve olasılık (p) değerleri ve ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılığın bulunduğu değişkenlere ilişkin Post-Hoc LSD testi sonuçları verilmiştir. ANOVA testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1J}: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları dereceye göre farklılaşmaktadır.

H_{2J}: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları dereceye göre farklılaşmaktadır.

Tablo 34

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Dereceye Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik ANOVA Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Derece	N	Ort.	SS.	F	p	Post-Hoc LSD
Durumluk Kaygı	a) 1.	21	36.1905	8.05989	.707	.498	
	b) 2.	20	38.4000	8.30599			
	c) 3.	13	35.3846	6.15817			
	Toplam	54	36.8148	7.70952			
Sürekli Kaygı	a) 1.	21	42.9048	6.41019	1.394	.257	
	b) 2.	20	44.9500	6.56526			
	c) 3.	13	41.0769	6.98166			
	Toplam	54	43.2222	6.65502			

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının dereceye göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan ANOVA testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1J} ve H_{2J} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının dereceye göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının “Dereceye Girme Durumu” değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t- testi uygulanmıştır. Eğitim düzeyine göre farklılıklar incelenirken. grup dağılımları

arasındaki örneklem sayısı farklılığı yüksek olduğundan. ortaokul ve lise bir grup. lisans ve lisansüstü bir grup olarak ele alınmıştır. Bağımsız örneklem t- testi sonuçlarına ilişkin veriler Tablo 34’te verilmiştir. T- testi için sınanacak hipotezler aşağıdaki şekilde kurulmuştur:

H_{1K}: Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygıları dereceye girme durumuna göre farklılaşmaktadır.

H_{2K}: Genç. kadet ve büyük sporcuların sürekli kaygıları dereceye girme durumuna göre farklılaşmaktadır.

Tablo 35

Genç. Kadet ve Büyük Sporcuların Durumluk Kaygı ve Sürekli Kaygılarının Millilik Durumuna Göre Farklılıklarının İncelenmesine Yönelik Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Dereceye Girme Durumu	N	Ort.	SS	t	p
Durumluk Kaygı	Evet	54	36.8148	7.70952	-.172	.864
	Hayır	15	37.2000	7.48522		
Sürekli Kaygı	Evet	54	43.2222	6.65502	.566	.573
	Hayır	15	42.2000	3.94968		

Genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının dereceye girme durumuna göre farklılıklarının incelenmesine yönelik yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre; “Durumluk Kaygı. Sürekli Kaygı” değişkenleri için hesaplanan olasılık (p) değerleri 0.05 anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğundan H_{1K} ve H_{2K} hipotezleri red edilir. Bu hipotezlerin reddedilmesi; genç. kadet ve büyük sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygılarının dereceye girme durumuna göre farklılık göstermediği. gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlamına gelmektedir.

BÖLÜM V

4.1.Tartışma

Sporcuların kaygı düzeyleri arasındaki farklılıkların incelenmesi ve istatistiksel bulguların yorumlanmasına ilişkin yaptığımız araştırmaya toplam 69 kişi katılmıştır. Bir milli takım seçmesi sırasında sporculara 12 soruluk bir kişisel bilgi formu ve ardından 20 durumluk ve 20 sürekli kaygı olmak üzere toplam 40 soruluk bir anket uygulanmıştır. Alınan cevaplar doğrultusunda bir takım bulgulara ve değerlendirmelere ulaşılmıştır.

Okçuluk sporcularının sürekli ve durumluk kaygılarını cinsiyet, yaş, yay klasmanı, spor yaşı, gelir durumlarına göre kaygı düzeyleri belirlenmiş ve kaygı düzeyi açısından Antalya’da Okçuluk Milli Takım Seçmesi sırasında yapılan ankette hipotez testleri için cinsiyet dışında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Cinsiyete göre oluşan anlamlı farklılık yorumlandığında kadın sporcuların kaygı düzeylerinin erkek sporculara oranla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Literatürde durumluk ve sürekli kaygı ile ilgili yapılan çalışmalarda; Aşçı ve Kin’in (1998) Türkiye Bayanlar Futbol Ligi’ndeki 3 futbol takımı üzerinde yapmış oldukları araştırmanın sonuçlarına göre, kadın futbolcuların sürekli kaygı puanları erkek futbolcuların sürekli kaygı puanlarına göre daha yüksek bulunmuştur. Araştırma sonucumuzu destekler nitelikteki bu çalışmayla birlikte, kadın sporcularda kaygı düzeyinin erkek sporculara göre daha yüksek olduğu kabul edilebilir. Ayrıca kadınlardaki kaygı düzeyinin yüksek olmasının sadece okçuluk branşıyla ilgilenen kadın sporcular alakalı olmadığı da görülmektedir.

Erdinç, Tiryaki, İşlegen ve Durusoy’un (1998) elit kadın sporcularda sürekli kaygı düzeyi üzerine yaptığı bir başka çalışmada, hentbolcuların sürekli kaygı puanları yüksek olarak bulunmuştur.

Çalışmamızda, başarı ile durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Nacar, İmamoğlu, Karahüseyinoğlu ve Açak’ın (2011) hentbolcuların sürekli kaygı düzeyleri hakkında yaptığı çalışmada da, sporcuların durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Yapılan literatür taramalarında farklı branşlarda sporcuların kaygı düzeyi arttıkça sportif başarının düştüğüne dair bulunan sonuçlar mevcuttur. Yaptığımız araştırma özelinde yüksek kaygının milli takım düzeyinde olan okçuluk sporcuları için sportif başarıya engel olmadığı söylenebilir. Araştırmaya milli takım düzeyinde olmayan okçuluk sporcularının da dahil edildiği bir durumda bu sonucun değişebileceği ihtimali üzerinde durulmaktadır.

Okçuluk branşı özelinde kaygı düzeyi üzerinde etkili olan faktörler düşünüldüğünde atış süresi içinde gereken ok sayısını tamamlayabilme, zihinsel hazırlık süreci, olumsuz hava şartları, fiziksel olarak sezonun en iyi döneminde olmadığını hissetmek, yarışma içerisinde gerçekleşen malzeme kusurları gibi durumların durumluk kaygıya sebep olabildiği bilinmektedir.

Zihinsel hazırlık sürecini iyi yönetemeyen sporcuların kaygı düzeyleri daha yüksek olabilir. Zihinsel antrenman süreci için Cankurtaran'ın(2020) okçuluk sporcularının müsabaka ortamında kullandıkları zihinsel antrenman yöntemlerinin sıralama atışları sırasındaki skorlarına etkisi hakkındaki makalesinde zihinsel antrenmanın sporcuların atış skorlarında yüksek ve pozitif bir ilişki tespit edilmiştir.

Sporcularda gelir durumu ve kaygı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Araştırmaya başlanırken okçuluk branşında kullanılan malzemelerin öneminden ötürü, yüksek geliri olmayan sporcuların yeterli kalitede malzeme sahip olamayabileceği ihtimalinin bir kaygı unsuru olabileceği ihtimali üzerinde durulmuştur.

Araştırmanın sonucunda sporcuların eğitim durumu ile durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Eğitim düzeyi lisansüstü olan hiçbir sporcunun dereceye girememiş olduğu bulunmuştur.

Spor yaşı ve başarı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamış olsa da, spor yaşı 2 yılın altında olan hiçbir sporcu dereceye girememiştir. Spor yaşı ile durumluk ve sürekli kaygı arasında bir ilişki bulunamamıştır. Öğüt (2004) yaptığı çalışmada, spor yaşı ve sürekli kaygı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Aynı şekilde Altıparmak (1997), basketbolcuların durumluk kaygı düzeyleri ile spor yaşı arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Genç, kadet ve büyük sporcuların durumluk ve sürekli kaygıların cinsiyete göre ortalama farklılıkları incelendiğinde, kadın sporcuların durumluk kaygı ve sürekli kaygıları erkek sporculara göre daha yüksektir.

Sporcuların katıldıkları yarışmalardan almış oldukları dereceler ile cinsiyet arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yapılan test sonucunda başarı derecesi ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Anlamlı bulunmasa dahi erkeklerin başarı oranı kadınlara göre daha yüksek bulunduğundan dolayı örneklem sayısı artırıldığı takdirde anlamlı farklılık oluşabileceği ihtimali üzerinde durulmaktadır. Örneklem sayısı artırıldığında anlamlı bir farklılığa ulaşırsa, bu farklılığın erkek sporcuların kaygı düzeyinin daha düşük oluşuyla bağdaştırılabilir. Ayrıca düşük kaygı düzeyinin başarıyı getirme ihtimali üzerine tartışılabilir.

Okçuluk, atış sırasında optimum nabız gerektiren bir branş olduğu ve kaygının fiziksel belirtilerinden birinin de yüksek nabız olduğu düşünüldüğünde kaygı düzeyini düşürmenin iyi

bir performans ortaya koymayı kolaylaştırdığı düşünülmektedir. Aşçı ve Gökmen (1995). yaptıkları çalışmada başarı ve kaygı arasında anlamlı ters bir ilişki bulmuştur. Bu çalışmaya göre kaygı düzeyi arttıkça sportif başarı düşmektedir. Bedir'in (2008) yaptığı çalışma sonucuna göre müsabaka öncesi ve sonrası durumluk kaygı düzeyi sporcunun başarısını olumsuz anlamda etkilemektedir.

Başaran. Taşgın. Sanioğlu ve Taşkın'ın sporcuların durumluk ve sürekli kaygı düzeylerini inceledikleri makalede de kadın ve erkek sporcuların durumluk kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur.

Özgül (2003). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinde yaptığı durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri araştırmasında. erkek sporcularla kadın sporcuların durumluk kaygı durumları arasında anlamlı bir farklılık saptayamamışken. sürekli kaygı durumunun kadınlarda anlamlı ölçüde yüksek olduğunu saptamıştır.

Coşkun ve arkadaşlarının (2011) yaptıkları çalışmada öğrencilerin durumluk kaygılarının uygulamalı tenis sınavında performanslarını olumsuz etkilediğini ortaya koymuştur. Bu olumsuz etkilenmenin kadınlarda erkeklere oranla daha büyük olduğu belirlenmiştir.

Yapılan alanyazın taramasında. yaptığımız araştırmanın aksine başka branşlarla ilgilenen kadın sporcularla erkek sporcular arasındaki kaygı düzeylerinin. çalışmamızın sonucunun aksine anlamlı olarak farklılık bulunmadığı göze çarpmıştır. Bu sebeple kaygı düzeyinin yüksekliğinin okçuluk branşıyla uğraşan kadın sporcularda daha yüksek olduğu varsayılabilir

Serin'in (2014) kadın okçuluk sporcularının menstural dönem atış performansını etkileyen faktörleri çalışmada kadınların menstural dönemde kaygı düzeyi olarak daha yüksek olduklarını ortaya koymuştur. Araştırmamız yapıldığı sırada kadın sporcularının kaç tanesinin menstural dönemde olduğu bilinmemektedir. Fakat bu çalışmaya dayanarak. menstural dönemde olan kadın sporcuların da çıkan araştırma sonucunda etkili olabileceği düşünülmektedir. Ertaş ve Ersöz'ün (2002) kadın yüzücülerin farklı menstural dönemlerde seçilmiş performans kriterlerini incelediği çalışmada. ölçüm günlerine göre dönemler arasında anlamlı farklılık bulunması. bu hipotezi destekler niteliktedir.

Milli olan ve milli olmayan sporcuların kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Hipotezlerde milli olmayan sporcuların daha önce deneyimlemedikleri bir spor ortamında bulunmalarının durumluk kaygı seviyelerini arttırması ihtimali üzerinde durulmuştu. Bu tabloda sporculardan kaç tanesinin daha önce bu seçme sisteminin içinde bulunduğu ve seçmenin yapıldığı spor sahasında antrenman yapma şansı olduğu araştırılabilir.

Yaş grupları kadet, genç ve büyük olan sporcuların kaygı düzeyi arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özellikle kadet sporcuların yaş grubunun daha küçük olmasından dolayı kaygı seviyelerinin daha yüksek olabileceği ihtimali üzerinde durulmuştur. Cankurtaran'ın (2020) okçuların yaş değişkenine göre yaptığı analiz sonucunda, okçuların yaş ile zihinsel performans kabiliyetleri ve temel becerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmesi bu hipotezi destekler niteliktedir. Koç (2004), araştırmasında profesyonel futbolcularının yaş aldıkça durumluk kaygı düzeylerini etkileyen çeşitli faktörlerden daha az etkilendiklerini ve karşılaştıkları durumlarda duygularına hakim olabilmeye becerilerinin geliştiğini ortaya koymuştur.

Yapmış olduğumuz araştırma, sporcuların durumluk kaygılarını yerinde inceleyebilmek adına, sporcular milli takım seçmesine girmeden önce saha ortamında yapılmıştır. Simon ve Martens (1979) yaptıkları çalışmada, sporcuların durumluk kaygı düzeylerinin müsabaka dönemlerinde antrenman dönemlerine göre daha yüksek olduğunu bulmuştur. Durumluk kaygı düzeyleri bireysel sporlarda, takım sporlarına kıyasla daha yüksektir. Simon ve Martens'e göre kaygıyı yaratan asıl sebep yarışma sporları değil, kişisel değerlendirmeler ve yüksek beklentilerdir.

Spor müsabakaları sporcuların sürekli kaygı düzeylerinin yükselmesine neden olmaktadır. Bu kaygı düzeyi cinsiyet ve deneyim gibi bağımsız değişkenlerle farklılık gösterir (Gümüş, 2002). Yapılan alanyazın taramasında, araştırmanın bulgularının farklı çalışmalarla paralellik gösterdiği tespit edilmiştir.

4.2. Sonuç

Bu araştırma ile. okçuluk sporcularının genel ve durumluk kaygı düzeylerinin cinsiyet. yaş. eğitim düzeyi. aylık kazanç. yay klasmanı. yarıştığı yaş kategorisi. spor yaşı. milli olma durumu. katıldıkları en üst düzey yarışmalar ve bu yarışmalardan aldıkları en iyi dereceler gibi değişkenleri göz önünde bulundurarak kaygı düzeylerini karşılaştırmak ve anlamlı bir farklılık olup olmadığını araştırmak amaçlanmıştır.

Çalışmamızda. bir milli takım seçmesinin hemen öncesinde yapılan anket sonucunda okçuluk sporcularının durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri ile başarı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Çalışmanın sonucuna göre. okçuluk sporcularının sürekli ve durumluk kaygıları cinsiyet. yaş. yay klasmanı. spor yaşı. eğitim durumu. yarıştığı yay kategorisi. gelir durumlarına göre kaygı düzeyleri belirlenmiş ve kaygı düzeyi açısından Antalya’da Okçuluk Milli Takım Seçmesi sırasında yapılan ankette hipotez testleri için cinsiyet dışında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Bulunan anlamlı farklılık göz önünde bulundurulduğunda kadın okçuluk sporcularının erkek okçuluk sporcularına oranla daha yüksek kaygı düzeylerine sahip oldukları bulunmuştur. Kadın sporcuların kaygı düzeylerinin daha yüksek bulunmasında etkisi olan ve çalışmada üzerinde durulmamış etkenler mevcut olabilir. Bu sonuç sayesinde. yapılacak araştırmalar için zihinlerde yeni sorular üreterek literatüre katkı sağlayacak nice araştırmalar için bir kaynak niteliği taşıyacağı umulmaktadır.

4.3. Öneriler

*Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda oluşan yeni soruların üstüne araştırmalar yapılabilir.

*Antrenörlere belirli aralıklarla spor psikolojisi ve yarışma psikolojisi alanında seminerler verilebilir.

*Spor kulüplerinde birer tane spor psikoloğu bulundurulabilir.

* Araştırmaya katılan sporcular bir sonraki milli takım seçmesinde değişkenlik gösterebileceği için farklı seçmelerde araştırma tekrarlanıp sonucun sabit kalıp kalmadığı gözlenebilir.

*Aynı araştırma sonuçların dağılık olabileceği göze alınarak daha geniş bir örneklem grubu için bir Türkiye Şampiyonası'nda tekrarlanabilir.

*Antrenörler. ilişkileri olduğu kulüplerde veliler ve sporcular için çalışmaları örneklendirerek bilgilendirici toplantılar düzenleyebilirler.

*Antrenörlerin. sporculara zihinsel antrenman kavramını öğretmesi ve çeşitli ödevlendirmelerle alışkanlık haline getirmesi sağlanabilir.

KAYNAKÇA

1. Akandere. M.(1997). Üniversite Gençliğinde Görülen Kaygının Giderilmesinde Sporun Etkisi. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
2. Akarçeşme. C., Koruç. Z., Yılmaz. V. (2004). Voleybol Genç Bayan Milli Takımının Yarışma Öncesi Ve Sonrası Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. Cilt: 9 Sayı: 3.
3. Altıntaş. A. ve Akalan. C. (2008) Zihinsel Antrenman ve Yüksek Performans, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 6(1). 39-43 doi: 10.1501/Sporm_0000000131.
4. Altıparmak. E. (1997). Takım Sporları Yapan Bayan Sporcuların Yarışma Sonrası Durumluk Kaygı Puanlarının Araştırılması. Sosyal Bilimler Dergisi.
5. Aşçı. F.H. ve Gökmen. H.(1995). Bayan Hentbolcülerde Yarışma Kaygısı, Başarı, Spor Deneyimi ve Atletik Yeterlilik İlişkisi. Spor Bilimleri Dergisi. SBD.(6)2. ss: 38-47
6. Başaran. H.K., Taşğın. Ö., Sanioğlu. A., Taşkın. A.K.(2009). Sporcularda Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. The Journal of Selcuk University Social Sciences Institute. Issue 21, 533-542.
7. Başaran. M.H.(2008). Sporcularda Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
8. Bedir. R. (2008). Taekwondo Milli Takım Sporcularının Durumluk Kaygı Düzeylerinin Başarıya Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi. Konya.
9. Bingöl. H., Çoban. B., Bingöl. Ş., Gündoğdu. C.(2012). Üniversitelerde Öğrenim Gören Taekwondo Milli Takım Sporcularının Maç Öncesi Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi. Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Yüksek Okulu.

10. Bozkurt. S. (2010). Sportif Performansa Psikolojik Bakış. CBÜ Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, 5(1), 28-37.
11. Cankurtaran. Z. (2020). Okçuların Rekabet Ortamında Kullandığı Zihinsel Antrenman Becerilerinin Sıralama Atış Skorlarına Etkisi. International Journal of Contemporary Educational Studies. Volume:6 Issue 1. 13-29.
12. Cerit. E., Gümüşdağ. H., Evli. F., Şahin. S., Bastık. C. (2013). Elit Kadın Basketbol Oyuncularının Yarışma Öncesi Kaygı Düzeyleri ile Performansları Arasındaki İlişki. Yeni Dünya Bilimleri Akademisi e-dergi, 8.(1308-7312).
13. Civan. A., Arı. R., Görücü. A. Ve Özdemir. M. (2010). Bireysel ve Takım Sporcularının Müsabaka Öncesi ve Sonrası Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, Cilt:7 Sayı:1.
14. Collins, D., Button, A., Richards, H.(2011). Performance Psychology.
15. Erbaş, M.K., Küçük, V.(2012). Üst Düzey Basketbolcularda Durumluk Kaygı Düzeylerinin Farklı Değişkenlere Göre Karşılaştırılması. Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi. 14(2), 257-261
16. Erdiñç. T., Tiryaki. Ş., İşlegen. Ç. Ve Durusoy. F.(1994). Elit Bayan Sporcularda Sürekli Kaygı Düzeyi Üzerine Çalışma. Spor Hekimliği Dergisi, 29(1), s:33-40.
17. Erkan. U.(1998). Sporcular İçin Zihinsel Antrenör Rehberi. Bağırhan Yayın Evi. Ankara. s:9.11.
18. Gümüş (2002). Sosyal Kaygının Benlik Saygısına ve İşlevsel Olmayan Tutumlarına Göre Yordanması. Cilt:III. Sayı: 26. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi
19. Hardy, L. (1996). A Test of Catastrophe Models of Anxiety and Sport Performance Against Multidimensional Theory Models Using the Method of Dynamic Differences, Anxiety, Stress, and Coping: An International Journal, 9, 69-86.
20. Hebb, D.O.(1955). Drives And The C.N.S.(Conceptual Nervous System). Classics In The History of Psychology. York University. Toronto, Ontario.
21. https://tr.wikipedia.org/wiki/Olimpik_yay

22. İkizler. C.(1993). Sporda Başarıyı Etkileyen Psikolojik Faktörler ve Psikolojik Antrenman, Doktora Tezi. M.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
23. Jones, G., Hanton, S., & Swain, A. (1994). Intensity and Interpretation of Anxiety Symptoms in Elite and Non Elite Sports Performers. *Personality and Individual Differences*,17,657-663.
24. Kılınç. F., Cesur. G., Atay. E., Ersöz. G., Kılıç. T. (2010). 10-14 Yaş Grubu Elit Bayan Okçuların Teknik Atış Performanslarını Etkileyen Fizyolojik ve Kuvvet Faktörlerinin Araştırılması. *SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi*, 17(3), 18-24.
25. Kim. H. B., Kim. S. H., So. W.Y. (2015). The Relative Importance of Performance Factors in Korean Archery. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 29(5), 1211-1219.
26. Kolayış Eroğlu. İ.(2000). Okçuluk Milli Takımının Antrenman Ortamında Kalp Atım Hızı ve Nişan Alma Süresinin Atış Puanı Üzerinde Etkileri. Sakarya Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
27. Kolayış. H. (2002). Futbolcularda Zihinsel Hayal Etme Antrenmanlarının Kaygı Üzerine Etkisi Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kocaeli.
28. Martens, R., Vealey, R. S., & Burton, D. (1990). *Competitive Anxiety in Sport*. Champaign, IL: Human Kinetics.
29. Montse C. Ruiz, John S. Raglin & Yuri L. Hanin (2015). *The Individual Zones*.
30. Nacar. E., İmamoğlu. O., Karahüseyinoğlu. M. F, Açak. M.(2011). Hentbolcuların Sürekli Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından Araştırılması. *e-Journal of New World Sciences Academy*. Volume: 6. Number: 1.Article Number 2B006.
31. Öner N.(1977). Durumluluk. Sürekli Kaygı Envanterinin Türk Toplumunda Geçerliliği. Doktora Tezi. Ankara.

32. Özgül F. (2003). Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinde Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri. Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
33. Öztaş. B., Kara. B., Zengin. H., Güçlü. A., On. B.(2022). Simülasyon Laboratuvarında Verilen Eğitimin Hemşirelik Öğrencilerinin İntravenöz Kateterizasyon Becerisine Etkisi, HUHEMFAD-JOHUFON 2022.9(1),17-23.
34. Peşinci. K.M(2022). BESYO Özel Yetenek Sınavlarına Giren Öğrencilerin Anksiyete Düzeylerinin Değerlendirilmesi. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
35. Ruis, S. ve Stevenson, C.(2004). Precision Archery.
36. Saçaklı. H.(2019). Examination of the Level of State-Trial Anxiety of Elite Level Archers from Several Variables. Journal of Education and Training Studies.
37. Serin. S.(2014). Bayan Okçuluk Sporcularının Menstrual Dönem Atış Performanslarını Etkileyen Faktörlerin Araştırılması. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.
38. Shaari, J. S., Nizam, N. F. D. M., Nor, M. A. M., Halim, N. A. A., Aiman, S., Prasetyo, Y. (2023, June). Relationship Between Competitive Anxiety and Performance: A Study of the Archers at the National Competition, In Proceedings of the 8th ACPES (ASEAN Council of Physical Education and Sport) International Conference. ACPES 2022. October 28th–30th, 2022, Medan, North Sumatera. Indonesia.
39. Simon. J.A. ve Martens. R.(1979). Children's Anxiety in Sport and Nonsport Evaluative Activities. Journal of Sport Psychology, 1(2), 160-169.
40. Siwach, R., Jaipal(2013). A Study of Pre-Competitive Anxiety Of Archers In Relation To Their Performance, International Journal Of Research Pedagogy And Technology In Education And Movement Sciences, Vol:2, No:1.
41. Tabachnick and Fidell(2013). B.G. Tabachnick. L.S. Fidell Using Multivariate Statistics (sixth ed.) Pearson, Boston.

42. Terzioğlu. A.E., Koç. Y., Yazıcı. M.(2013). Halk Oyunları Oynayanların Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri, sayı:6(2), ss: 361-70
43. Tokmakçı. H. (2020). Okçularda Mental Stres ve Kaygı Durumunun Posturel Stabilitate ve Atış Başarısı Üzerine Etkisinin Salınım Analizi ile Değerlendirilmesi. Manisa Celal Bayar Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi.
44. Tol. A.(1995). Kaygının Performansa Etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Konya
45. Turan. S. ve Çilli. M. (2016). Farklı Isınma Yöntemlerinin Olimpik Okçulukta Atış Performansına Etkisi. Online Türk Sağlık Bilimleri Dergisi, 1(1). 13-20.
46. Yavuz H.U.(2002). Yüzme. Paletli Yüzme ve Atletizm Branşlarındaki Bazı Sporcuların Anksiyete ve Depresyon Durumları ile Reaksiyon Zamanlarının Belirlenmesi ve Karşılaştırılmaları. Bilim Uzmanlığı Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Sporcu Sağlığı Anabilim Dalı. Ankara.
47. Yazıcılar Ö.İ. (2012). Elit Bayan Hentbolcularda Zihinsel Antrenmanın Yarışma Kaygısı ve Maç Performansına Etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
48. Yıldız. E., Yeniçeri. E.N., Öngel. K. (2018). Durumluk-Sürekli Kaygı Ölçeğinin (STAI-TX) Rastgele Seçilmiş Bireylerde Uygulanması ve Sonuçları Application of State-Trait Anxiety Scale (STAI-TX) in Randomly Selected Individuals and Results. Smyrna Tıp Dergisi-19.
49. Yüceant, M.(2022). Tenisçilerde Optimal Duygu Aralıklarının Belirlenmesi: Izof Modeli, Aksaray Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora Tezi
50. Yücel. A.S.(2008). Development of Anxiety Scale for Chemistry Preparation of an Anxiety Tree. Hacettepe Üniversitesi.

51. Yücel. E. O. (2003). Taekwondocuların Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri ve Müsabakalardaki Başarılarına Etkisi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

EK-1. ETİK KURUL RAPORU

Rak Tarih ve Sayısı: 23.09.2022-462209

T.C
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ : 23.09.2022
TOPLANTI SAYISI : 16
KARAR SAYISI : 331

Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü **Dr. Öğr. Üyesi H. Tolga ESEN**'in danışmanlığını, **Öykü Begüm ÇORBA**'nın araştırmacılığını üstlendiği, *"Okçuluk Branşında Genç, Kadet ve Büyük Yaş Kategorilerinde Genel ve Durumluk Kaygı Düzeylerinin Sportif Başarıya Etkisinin İncelenmesi"* konulu çalışmanın, fikri hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğun başvurucuya ait olmak üzere, proje süresince uygulanmasının etik olarak **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA
Kurul Başkanı

Başkan
Prof. Dr.
Hilmi DEMİRKAYA

Başkan Yrd.
Prof. Dr.
Sibel MEHTER AYKIN

Üye
Prof. Dr.
Ebru İÇİGEN

Üye
Prof. Dr.
Nurşen ADAK

Üye
Prof. Dr.
Sibel PAŞAOĞLU YÖNDEM

Üye
Prof. Dr.
Taner KORKUT
(Görevli/İzinli)

Üye
Prof. Dr.
Gökhan AKYÜZ

EK-2. KİŞİSEL BİLGİ FORMU

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Ad Soyad	
Cinsiyet	☐ Kadın ☐ Erkek
Doğum Tarihi	/...../.....
Yaşadığı İl	
Eğitim Durumu	☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Lisans ☐ Lisans Üstü
Aylık Kazanç	☐ 1000 tl altı ☐ 1000-3000 tl. ☐ 3000-5000 tl. ☐ 5000 tl üstü
Spor Yaşı	☐ 2 yıl altı ☐ 2-5 yıl arası ☐ 5 yıl ve üstü
Yay Klasmanı	☐ Klasik Yay ☐ Makaralı Yay
Yarıştığı Kategori	☐ Kadetler ☐ Gençler ☐ Büyükler
Milli Olma Durumu	☐ Evet ☐ Hayır
Katıldığı Tüm Yarışmalar (Birden çok seçenek işaretlenebilir.)	☐ Türkiye Şampiyonası ☐ Avrupa Şampiyonası ☐ Akdeniz Oyunları ☐ Dünya Kupası ☐ Dünya Şampiyonası ☐ Universiade Oyunları ☐ Olimpiyat Oyunları
Varsa Katıldığı Tüm Yarışmalarda Alınan En İyi Dereceler (Tüm katıldığı yarışmalardaki en iyi dereceler ilgili yarışmanın yanına yazılacak.)	1-Türkiye Şampiyonası (....) (.....) (.....) Kadetler Gençler Büyükler 2-Avrupa Şampiyonası (....) (.....) (.....) Kadetler Gençler Büyükler 3-Dünya Şampiyonası (....) (.....) (.....) Kadetler Gençler Büyükler 4-Dünya Kupası (.....) 5-Akdeniz Oyunları (.....) 6-Universiade Oyunları (.....) 7- Olimpiyat Oyunları (.....)

EK-3. SÜREKSİZ VE DURUMLUK KAYGI ENVANTERİ

1.	Şu anda sakinim	(1)	(2)	(3)	(4)
2.	Kendimi emniyette hissediyorum	(1)	(2)	(3)	(4)
3	Su anda sinirlerim gergin	(1)	(2)	(3)	(4)
4	Pişmanlık duygusu içindeyim	(1)	(2)	(3)	(4)
5.	Şu anda huzur içindeyim	(1)	(2)	(3)	(4)
6	Şu anda hiç keyfim yok	(1)	(2)	(3)	(4)
7	Başıma geleceklerden endişe ediyorum	(1)	(2)	(3)	(4)
8.	Kendimi dinlenmiş hissediyorum	(1)	(2)	(3)	(4)
9	Şu anda kaygılıyım	(1)	(2)	(3)	(4)
10.	Kendimi rahat hissediyorum	(1)	(2)	(3)	(4)
11.	Kendime güvenim var	(1)	(2)	(3)	(4)
12	Şu anda asabım bozuk	(1)	(2)	(3)	(4)
13	Çok sinirliyim	(1)	(2)	(3)	(4)
14	Sinirlerimin çok gergin olduğunu hissediyorum	(1)	(2)	(3)	(4)
15.	Kendimi rahatlamış hissediyorum	(1)	(2)	(3)	(4)
16.	Şu anda halimden memnunum	(1)	(2)	(3)	(4)
17	Şu anda endişeliyim	(1)	(2)	(3)	(4)
18	Heyecandan kendimi şaşkına dönmüş hissediyorum	(1)	(2)	(3)	(4)
19.	Şu anda sevinçliyim	(1)	(2)	(3)	(4)
20.	Şu anda keyfim yerinde.	(1)	(2)	(3)	(4)

		Hemen hemen hiçbir zaman	Bazen	Çok zaman	Hemen her zaman
21.	Genellikle keyfim yerindedir	(1)	(2)	(3)	(4)
22.	Genellikle çabuk yorulurum	(1)	(2)	(3)	(4)
23.	Genellikle kolay ağlarım	(1)	(2)	(3)	(4)
24.	Başkaları kadar mutlu olmak isterim	(1)	(2)	(3)	(4)
25.	Çabuk karar veremediğim için fırsatları kaçıırım	(1)	(2)	(3)	(4)
26.	Kendimi dinlenmiş hissediyorum	(1)	(2)	(3)	(4)
27.	Genellikle sakin, kendine hakim ve soğukkanlıyım	(1)	(2)	(3)	(4)
28.	Güçlüklerin yenemeyeceğim kadar biriktiğini hissedirim	(1)	(2)	(3)	(4)
29.	Önemsiz şeyler hakkında endişelenirim	(1)	(2)	(3)	(4)
30.	Genellikle mutluyum	(1)	(2)	(3)	(4)
31.	Herşeyi ciddiye alır ve endişelenirim	(1)	(2)	(3)	(4)
32.	Genellikle kendime güvenim yoktur	(1)	(2)	(3)	(4)
33.	Genellikle kendimi emniyette hissedirim	(1)	(2)	(3)	(4)
34.	Sıkıntılı ve güç durumlarla karşılaşmaktan kaçınırım	(1)	(2)	(3)	(4)
35.	Genellikle kendimi hüznü hissedirim	(1)	(2)	(3)	(4)
36.	Genellikle hayatımdan memnunum	(1)	(2)	(3)	(4)
37.	Olur olmaz düşünceler beni rahatsız eder	(1)	(2)	(3)	(4)
38.	Hayal kırıklıklarını öylesine ciddiye alırım ki hiç unutamam	(1)	(2)	(3)	(4)
39.	Aklı başında ve kararlı bir insanım	(1)	(2)	(3)	(4)
40.	Son zamanlarda kafama takılan konular beni tedirgin ediyor	(1)	(2)	(3)	(4)

EK-4. ÖLÇEK KULLANIM İZİNİ

07.07.2022

İlgili Kuruma,

Prof Dr. Necla Öner, "Süreksiz Durumluk / Sürekli Kaygı Envanteri" ile ilgili tüm haklarını YÖRET Vakfına devretmiştir. Ölçek kullanımı için izin yazıları Prof. Dr. Necla Öner adına YÖRET Vakfı Başkanı Sibel Erenel imzası ile vakıf tarafından göndermektedir.

Akdeniz Üniversitesi'nde tez çalışması yapan Öykü Begüm Çorba'nın, *"Okçuluk branşında Genç, Kadet ve Büyük Yaş Kategorilerinde Genel ve Durumluk Kaygı Düzeylerinin Sportif Başarıya Etkisinin İncelenmesi"* konulu yüksek lisans tezinde "Süreksiz Durumluk / Sürekli Kaygı Envanteri" ni kullanmasına izin veriyorum.

Prof. Dr. Necla Öner

EK-5. İNTİHAL RAPORU

OKÇULUK BRANŞINDA KADET, GENÇ VE BÜYÜK YAŞ KATEGORİLERİNDE DURUMLUK VE SÜREKLİ KAYGI DÜZEYLERİNİN SPORTİF BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

ORJİNALLIK RAPORU

% **18**
BENZERLİK ENDEKSİ

% **17**
İNTERNET KAYNAKLARI

% **10**
YAYINLAR

% **0**
ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	www.tutad.org İnternet Kaynağı	% 2
2	dergiler.ankara.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
3	openaccess.izu.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
4	hdl.handle.net İnternet Kaynağı	% 1
5	odkcomu.congress.gen.tr İnternet Kaynağı	% 1
6	www.sosyalbil.selcuk.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
7	burkonturizm.com İnternet Kaynağı	% 1
8	dipbet.net İnternet Kaynağı	% 1

www.okspor.com

EK-6. ÖZGEÇMİŞ

Adı	Öykü Begüm	Soyadı	Çorba
Doğum Yeri		Doğum Tarihi	
Uyruğu		Telefon	
E-mail			

Yüksek Lisans	Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi
Lisans	Akdeniz Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi
Lise	Bakırköy Anadolu Lisesi
Ortaokul	Eğitimciler Koleji
İlkokul	Mev Koleji

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezim/Raporum sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

- ☐ Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

23.05.2024

Öykü Begüm ÇORBA